

палітычна барацьба з бюракратызмам, казёншчынай, дапамога партыі ў шырокім разгортванні самакрытыкі, растлумачэнне лініі і палітыкі партыі ў рэдазе пытаньняў—усё гэта на беларускай мове—вось шлях, прароблены з посьпехам «Звяздой» за апошні год.

ЦК КП(б)Б звярочваецца да ўсіх райкомаў з прапановай адзначыць гадавіну пераходу «Звязды» на бел мову правядзеньнем наступных мерапрыемстваў:

1. Докладам аб гадавіне «Звязды» на адкрытых сходах ячэек, з магчыма большым удзелам беспартыйных рабочых і сялян.

2. Праверкай сапраўднага выкананьня дырэктыв партыі аб беларусізацыі членаў партарганізацыі ў асабліва сьці партыйнага і прафэсійнальнага актыўна і значным узмацненнем работы ў гэтым напрамку.

3. Праверкай таго, наколькі сапраўды забясьпечана разгортваньне пралетарскай самакрытыкі на прапрыемствах.

4. Узмацненнем увагі ячэек да рабелскаўскай работы на прапрыемствах і ў вёсцы.

5. Прыняцьцем мер па ўзмацненьні падпіскі на «Звязду», па павялічэньні яе тыражу. Ячэйкі павінны ўдзяліць значна больш увагі вярбоўцы новых кадраў падпісчыкаў «Звязды» з партыйцаў, беспартыйных рабочых, актывістаў—сялян і г. д.

Лёзунг, кінуты КП(б)Б—«Кожны член партыі павінен чытаць свой кіруючы орган»—павінен быць ажыццяўлен.

На сходах ячэек неабходна ўсебакова абгаварыць гэта пытаньне, прынушы адпаведныя канкрэтныя рашэньні.

Больш звязвацца са «Звяздой», пісаць у яе, зазначаючы таксама на недахопы газеты, ставіць праз яе пытаньні, якія хваляюць партыйцаў і рабочых—вось задача, якая павінна стаяць перад кожным членам партыі. ЦК КП(б)Б.

Прадстаўнік Тувінскай рэспублікі ўручыў грамоту т. Чарвякову

МАСКВА, 4. 3-га жніўня ў Вялікім крамлёўскім палацы поўнамоцны прадстаўнік Тувінскай народнай Рэспублікі Чойдон уручыў выраздальныя граматы старшын ЦВК СССР—т. Чарвякову. «Тувінскі народ—сказаў, уручаючы граматы, Чойдон—абавязан сваім вызваленьнем і ствареньнем самастойнай народнай рэспублікі вялікай кастрычнікавай рэвалюцыі, і працоўныя масы Тувы ніколі не забудуць таго, што зрабіла для іх Кастрычнікавая рэвалюцыя».

У адказнай прамове т. Чарвякоў завернуў Чойдона, што ва ўсіх сваіх імкненьнях да ўзмацненьня прыяцельскіх адносін і разьвіцьця эканамічных і культурных узьвядзеньняў паміж народнай рэспублікай і Савецкім Саюзам Чойдон сустрэне поўную ўвагу і садзейнічаньне ўсіх органаў СССР.

му ўраду; ён ужывае і іншыя прыёмы: ён арганізуе канфэрэнцыі Лігі Нацыяў, ён крычыць аб міры, адным словам, ён усімі сіламі стараецца замазаць асноўны факт сваёй влчыннай работы.

Роля сацыял-дэмакратыі

А сацыял-дэмакратыі у чым заключаецца зараз галоўная роля сацыял-дэмакратыі?

Галоўная роля яе заключаецца ў тым, каб зноў такі завуальіраваць гэты асноўны факт цяперашняга разьвіцьця, ідэалёгічна яго замазаць і зьвішчыць. Вось чаму яны крычаць, што капіталістычныя дзяржавы прагнуць міру, што парушыцелю міру зьяўляецца толькі «праклятая» краіна пралетарыяту. Вось чаму разьвіваюць яны Лігу Нацыяў і ўсякія іншыя пацэфісцыяны выдумкі.

Ёсьць адзіная дзяржава, якая сапраўды вядзе палітыку міру, гэта—СССР. І адзіная дзяржава, якая ўсёўвядз прэпанавала ўсеагульнае разьбраеньне, гэта—СССР. Ёсьць адзіная дзяржава, якая не зацікаўлена ні ў якіх межах сьвету, ні ў якіх калёніях, ні ў якіх «мандатах, гэта—СССР.

Але іменна таму імперыялісты і іх лётка ставяць на галаву ўсе сапраўдныя суадносінны. І так імперыялізм гаворыць: нам вайна не патрэбна, вайны хоча СССР. Пінсудзікі і той гаворыць: ня я хачу вайны, а СССР хоча вайны. І ўсе яны разам з тым з шапёлівай энэргіяй рыхтуюцца да наступальнай вайны супроць СССР і давайны паміж сабою.

Я зусім не хачу сьцьвярджаць, што вайна выбухне абавязкова праз некалькі месяцаў. Гэтага я зусім не хачу сказаць, дый наогул няма такага чалавека, які мог бы дакладна вызначыць месца, або нават год вайны. Ня ў тым справа, ці будзе вайна на некалькі месяцаў або нават гадоў раней ці пазьней. Але неабсяпека вайны расьце з кожным месяцам. Я думаю, што гэта зусім ясна.

Імперыялізм зацікаўлен у тым, каб затушаваць гэты тэзіс, сацыял-дэмакратыя зацікаўлена ў тым-жа. Але няма чаго ўтойваць гэтага факту. Галоўная неабсяпека, якая нам пагражае гэта недаацэнка ваеннай неабсяпекі.

Войны будуць суправаджацца рэвалюцыямі

З гісторыі мы ведаем, што буйныя рэвалюцыі ў большасці выпадкаў адбываліся ў зьвязку з вайною: прыкладам могуць быць Парыская Камуна, якая ўзьнікла пад час франка-прускае вайны, першая вялікая рэвалюцыя ў Расіі (1905 г.), якая непасрэдна выбухнула ўслед за расійска-японскай вайною, літоўскай і кастрычнікавай рэвалюцыі 1917 году ў Расіі і рад эўрапейскіх і азіяцкіх рэвалюцыяў—у зьвязку з сусьветнай вайною, усе гэтыя рэвалюцыі былі цесна зьвязаныя з вайнамі.

Але ці можна сьцьвярджаць, што ў наш час непасрэдна-рэвалюцыйная сытуацыя, нават у такіх краінах, як Нямеччына або Чэха-Славакія, можа ўзьнікнуць толькі ў зьвязку з вайною?

Такое сьцьвярджэньне было-б на сутнасьці глупствам, і практычна яно азначае-б, што мы павінны «чакаць» узьнікненьня вайны або ўлічваць у сваёй рабоце толькі адну гэту перспектыву.

Я сфармуляваў-бы гэта так: непасрэдна рэвалюцыйная сытуацыя, сьмажам, у Эўропе, магчымы і, бадай, нават магчымы і без вайны. Але пры наліччы вайны яны абсалютна няўхільныя.

Войны няўхільна будуць суправаджацца рэвалюцыямі. У нашай штодзённай рабоце мы павінны зазначаць на неабсяпеку вайны ў зьвязку з кожным мала-мальскім важным надзееным пытаньнем. Упусь-

венкі грывні за адносінна СССР да польска-літоўскага канфлікту. «Ня Літва—значнае паведамленьне—стварае небясьпеку сутычкі ва Усходняй Эўропе, а Польшча, якая незадаволенна цяперашнімі межамі з Літвой і імкнецца іх зьмяніць».

Пры гэтым удзельныя польскія газеты не пакідаюць ніякага сумненьня ў тым, што ў выпадку неабходнасьці Польшча гатова ліквідаваць існуючыя адносінны ўзброенай сілай.

Савецкі Саюз лічыць, што існуючы польска-літоўскія адносінны могуць быць зьменены. Вось чаму СССР па раз даваў літоўскаму ўраду прыяцельскую парадую заключыць з Польшчай тэхнічную згоду, якая, не дэкрываючыся асноўных праблем польска-літоўскіх адносін усё-ж адхіляла-б небясьпеку польскага нападу. Адначасова савецкі ўрад зьвярнуў увагу міжнароднае грамадзкае думкі на небясьпеку, якая ствараецца агрэсыўнымі паводзінамі Польшчы.

СССР дапушчае, што літоўскі ўрад зрабіў рад фактычных памылак, але лічыць усё-ж недаведзеным, што Вальдэмарас хоча ўхіліцца ад усякае згоды. Але і ў тым выпадку, калі літоўскі ўрад не захоча дагаварыцца з Польшчай на шкоду ўласнай вартасці, становішча застаецца такім, якім яно было на працягу 8 год.

Гэта ня дасьць яшчэ польскаму ўраду права гвалтоўна зьмяняць свае адносінны з Літвой, а Лізе Нацыяў—права прымушаць Літву да згоды, якой яна не жадае. Польскі ўрад, аднак, імкнецца атрымаць ад Лігі Нацыяў свабоду чыннасьці на падставе арт. 15 статуту Лігі Нацыяў.

Між тым, іменна ў інтарэсах захаваньня міру недапушчальна, каб Ліга Нацыяў зрабіла Польшчы дапамогу ў гэтым пытаньні і палегчыла бы польскія імкненьні ўсебаковага націску на Літву. На жаль, урады Англіі і Францыі па невядомых прычынах схільны ісьці на сустрэч польскім імкненьням. Вось чаму савецкі друк убачыў небясьпеку для Літвы, калі стала вядомым аб кроках ужытых заходнімі дзяржавамі ў Коўне. Усякі аднабаковы націск на Літву без націску на Польшчу, у мэтах папярэджаньня польскага нападу, будзе толькі дапамагаць узмацненьню пагрозы парушэньня міру ва Усходняй Эўропе. На гэту акалічасьць і вварачае ўвагу грамадзкае думкі сьвету савецкі друк, калі ён гаворыць аб небясьпекіх узброенае сутычкі паміж Польшчай і Літвой».

Антысавецкая кампанія «Дэйлі Мэйль»

ЛЕНДАН, 3. «Дэйлі Мэйль» ня спыняе антысавецкай кампаніі, паводам для якой паслужыў даклад Бухарына на 6-м кангрэсе Камінтэрну. Падкрэсьліваючы становішча, якое займае Бухарын ў СССР, газета піша: «Бухарын імкнецца вялікай прапагандай і змовамі прывесці да пагібельна дэвальваваньня сьвет і разбурыць Англію». Газета настойвае на неабходнасьці неадкладнага выгнацьня в Англіі ўсіх прадстаўнікоў СССР і ліквідацыі ўсіх савецкіх гандлёвых арганізацыяў у Англіі, у прыватнасьці—РОПА (таварыства, якое займаецца збытам нафтавых прадуктаў).

«Нявінныя забавы»

ЛЕНДАН, 3. «Дэйлі Тэлеграф» піша, што ў Лёндане не надаюць значэньня перасоўцы войск на польска-літоўскай мяжы і разглядаюць гэтыя рыхтаваньні толькі як «дыпламатычнае манэўрыраваньне», якое мае мэтай зрабіць уражаньне на надыходзячае ў верасьні пасаджэньне савету Лігі Нацыяў.

Ступеньнічкі супроць СССР

БЭРЛІН, 4. 3 Парыжу паведамляюць, што Польшча прад'явіла пратэст саюзнаму ўраду з прычыны выступленьня Бухарына на кангрэсе камінтэрну і адначасова запрапанавала францускаму і італьянскаму ўрадам выступіць з калектыўнай нота пратэсту супроць дзейнасьці Камінтэрну. Гэта нота лічыцца, як пачатак пэўных мерапрыемстваў супроць нездавальняльнага трабаваньняў дзяржаў.

Падозроныя заявы літоўскага афіцэру

Літоўскі афіцэра „Літувос Аідас“ (31—VI) востра нападае на Нямеччыну за выступленьне нямецкага пачынаў Коўні „Л. А.“ піша:

«Становішча Нямеччыны ў польска-літоўскай спрэчцы можа выклікаць паважнае сумьленьне. Калі Нямеччына лічыць надходным спэкуляваць на Коўні і Варшаве, дык трэба задаць пытаньне, ці сапраўды Літва ў супрацоўніцтве з Варшаваю не атрымала-бы болей, чым дагэту? Такім чынам у будучыне магчыма зьявіцца ва Усходняй Эўропе новы палітычны фактар, а іменна супольным польска-літоўскі фронт, які меў бы паважнае задацьне над Балтыкаю і вялікі ўплыў на ўсе палітычныя праблемы Усходняе Эўропы. Супрацоўніцтва Польшчы з Літвой—гэта важная палітычная праблема, а неабходнасьць яе вырашэньня ў сучасны момант яе найболей ясна».

Водгукі польскага друку

ВАРШАВА, 3. Варшаўскі друг перадае паведамленьне нямецкага агенцтва «Тэлеграфен Уніён» аб перасоўках польскіх войск да нямецкай мяжы і абвясчэньня ў пазамежных вобласьцях Польшчы асаднага становішча.

Афіцыйнае пацвярджэньняў, або абвясчэньняў гэтых чутак з боку польскага ўраду ня маецца. Афіцэра «Эпока» катэгарычна залуляе, што «нідэе нічога не пагражае».

Аналізуючы прадстаўленьне нямецкага ўраду польскаму пасланьніку ў Берліне, «Эпока» прыходзіць да заключэньня, што гэта выступленьне зьяўляецца «недарэчным вынікам націску з боку Літвінава» і «што па пытаньні аб польска-літоўскім канфлікце Нямеччына зьвязана з савецкімі і ня можа весці самастойнай палітыкі».

Выступленьне нямецкага ўраду зьяўляецца, па думцы «Эпокі» доказам налічча савецка-нямецкага фронту ў адносіннах на толькі да Польшчы, але і да Лігі Нацыяў і таму «слова прадстаўляецца Лізе Нацыяў».

Газета «Кур'ер Паранны» падкрэсьлівае нядаўняе адначасовае прабываньне ў Берліне Літвінава і Брандэрф-Ранцаў і пытае: «Ці згодзен Штравэман, які знаходзіцца ў водпуску, з палітыкай яго намесніка і ці ня сорамна нямецкаму ўраду, што яго палітыкай кіруе Літвінаў і рэдактары «Івестыі»».

Польшча прапануе Літве перагаворы ў Жэневе

Адназначна польская нота на прапанаваньне Вальдэмараса снімаць пленум Кёнігсбэрскае канфэрэнцыі зазначае, што польскі міністр замежных спраў ня зможа паехаць у Кёнігсбэрг. Польшча прапануе сабраць канфэрэнцыю ў Жэневе, напярэдадні гэсі Лігі Нацыяў.

Калі на зьездзе легіянераў Пінсудзкі агалосіць аддзяленьне Віленскае вобласьці ад Польшчы для ўтварэньня другога літоўскае дзяржавы (што значыла-б усюсную прапанову Літве далучыцца да Польшчы), літоўскі ўрад будзе бараніцца ад гэтай пастановы ўсімі сродкамі, бо гэты крок хавае ў сабе найбольшыя небясьпекі для незалежнасьці Літвы».

міністр генэрал Даўканцас наведвае латвійскага міністра замежных спраў Валодыса і ваеннага міністра Калінінга. Па пытаньні аб польска-літоўскіх адносіннах, Даўканцас заявіў, што пункт погляду Літвы на гэта пытаньне застаецца нязьменным; літоўскі ўрад усімі сіламі імкнецца да захаваньня міру.

Канцэнтрацыя польскіх войск

БЭРЛІН, 2. Па паведамленьні нямецкага агенцтва «Тэлеграфен Уніён» насельніцтва Марыенвэрдэра, Дэйч-Эйлау і іншых нямецкіх пазамежных мясцовасьцяў надзвычайна ўсхвалявана перасоўкамі польскіх войск, якія адбываюцца ў суседнім польскім раёне. Такія жа паведамленьні атрыманы в Памэрлену. Па апошніх зьвестках характар перасоўкі войск такі, быццам польскае войска ўходзіць у раён Памэрлена з тым, каб сканцэнтравацца на другім баку Бэрлідэра. Гэта абставіна, па словах агенцтва, сьведчыць аб тым, што войска накіроўваецца далей—да польска-літоўскай мяжы. З Дэйч-Эйлау паведамляюць, што асаднае становішча ў Польшчы сапраўды абвешчана. Згодна гэтага паведамленьня, абвясчэньне асаднага становішча выклікана жаданьнем Польшчы гарантыраваць тайну адбыўшыхся перасоўкаў войск.

Варшаўскі друг перадае паведамленьне нямецкага агенцтва «Тэлеграфен Уніён» аб перасоўках польскіх войск да нямецкай мяжы і абвясчэньня ў пазамежных вобласьцях Польшчы асаднага становішча.

Афіцыйнае пацвярджэньняў, або абвясчэньняў гэтых чутак з боку польскага ўраду ня маецца. Афіцэра «Эпока» катэгарычна залуляе, што «нідэе нічога не пагражае».

Аналізуючы прадстаўленьне нямецкага ўраду польскаму пасланьніку ў Берліне, «Эпока» прыходзіць да заключэньня, што гэта выступленьне зьяўляецца «недарэчным вынікам націску з боку Літвінава» і «што па пытаньні аб польска-літоўскім канфлікце Нямеччына зьвязана з савецкімі і ня можа весці самастойнай палітыкі».

Выступленьне нямецкага ўраду зьяўляецца, па думцы «Эпокі» доказам налічча савецка-нямецкага фронту ў адносіннах на толькі да Польшчы, але і да Лігі Нацыяў і таму «слова прадстаўляецца Лізе Нацыяў».

Газета «Кур'ер Паранны» падкрэсьлівае нядаўняе адначасовае прабываньне ў Берліне Літвінава і Брандэрф-Ранцаў і пытае: «Ці згодзен Штравэман, які знаходзіцца ў водпуску, з палітыкай яго намесніка і ці ня сорамна нямецкаму ўраду, што яго палітыкай кіруе Літвінаў і рэдактары «Івестыі»».

Польшча прапануе Літве перагаворы ў Жэневе

Адназначна польская нота на прапанаваньне Вальдэмараса снімаць пленум Кёнігсбэрскае канфэрэнцыі зазначае, што польскі міністр замежных спраў ня зможа паехаць у Кёнігсбэрг. Польшча прапануе сабраць канфэрэнцыю ў Жэневе, напярэдадні гэсі Лігі Нацыяў.

Калі на зьездзе легіянераў Пінсудзкі агалосіць аддзяленьне Віленскае вобласьці ад Польшчы для ўтварэньня другога літоўскае дзяржавы (што значыла-б усюсную прапанову Літве далучыцца да Польшчы), літоўскі ўрад будзе бараніцца ад гэтай пастановы ўсімі сродкамі, бо гэты крок хавае ў сабе найбольшыя небясьпекі для незалежнасьці Літвы».

права вышэй францыі. Навошта патрэбна яшчэ асновае сялянская партыя? Што азначае стварэньне новай партыі, калі разглядаць гэта пытаньне ў перспектыве разьвіцьця буржуазна-нацыянальнага рэвалюцыйнага калёніях і іх перарастаючых у сацыялістычныя рэвалюцыі? Гэта-ж бы азначала канкурэнцыю для кампартыі пралетарыяту. Зразумела, у тых выпадках, калі сялянская партыя ўжо ёсьць, мы павінны старацца яе зававаць, падпарадкаваць яе сваёму ўплыву.

Памылкі кампартыі

Гавораць аб унутрыпартыйным становішчы і разгалосілах у амерыканскай кампартыі. Мне здаецца, што гэтыя разгалосілі невялікія. Ці настолькі яны важныя гэтыя разгалосілі, што апраўдваюць стварэньне фракцыі? Думаецца, што не. Возьмем, напрыклад, слаўтае пытаньне аб адносіннах да амерыканскага імперыялізму. Адно гавораць, што амерыканскі імперыялізм значна ўзмацніўся, іншыя пераконваюць, што іх праціўнікі, г. зн. тыя таварышчы, якія так завуляюць, ствараюць рэкламу амерыканскаму імперыялізму. Гэтага гаварыць ня вярта.

Праўду кажучы, у мяне няма надзеі на тое, што ў Злучаных Штатах можна разьвіцьца ў бліжнім будучым на рэвалюцыйную сытуацыю. Кажу гэта зусім адкрыта.

Ці ёсьць глеба для росту кампартыі? Так, ёсьць. Але тым больш, ці можна апраўдаць вострую барацьбу фракцыяў? Зразумела, не. Трэба прыняць усе меры, каб гэту барацьбу папярэдзіць.

Самым цяжкім мне зьяўляецца пытаньне аб чэхаславацкай партыі. У чэхаславацкай партыі справа стаіць ня зусім добра ня толькі ў асяродзішчы кіраўніцтва, але і ў партыйных нівох, ва ўсёй партыі: нядобра в пункту гледжаньня палітычнай лініі, асноўнай арыентацыі партыі і сур'яных сацыял-дэмакратычных перажыткаў.

За апошні час мы наглядзілі рад памылак у чэскай партыі. Але вярз наглядзецца нешта большае, чым простая пасьцунасьць. Гэта накладнае на нас задачу асабліва дакладнага аналізу і прадуманых мер да адраўленьня партыі. Зараз, калі мы павінны ўсяляк умацніць свае рады, мне здаецца, што перад намі стаіць вельмі буйная задача—ідэалёгічнага выхаваньня партыі.

Мы ня зусім энэргічна вядзем работу па ідэалёгічным выхаваньні партыі. Па-моімму, адпав'я задаць усіх нашых партый зьяўляецца фарсраваньне ідэяў барацьбы, ідэяў дыскусій і г. д.

У заключэньне т. Бузарын кажа: Ад нашых партый і ад выкананому Камуністычнага Інтэрнацыяналу мы павінны патрабаваць узмацненьня ідэяў работы, большай энэргіі па вярбоўцы членаў, палепшаньня апарату нашых партый, палепшаньня работы ў галіне штодзённых пытаньняў, далейшага ўзмацненьня партый, узмацненьня энэргіі з боку нашых юнацкіх арганізацыяў па вярбоўцы новых членаў, больш энэргічнай работы ў калёніях, у арміі, падрыхтоўкі да пераходу на нелегальнае становішча.

Думаць, што мы будзем прадаваць жыць таксама параўнальна «спакойна» кожную гаду, значыць—быць пад уладаю ілюзіяў.

Калі буржуазія спусьціць з ланцуга буру вайны, дык пралетарыят урэшце—аўладае сьветам.

Камуністычны Інтэрнацыянал у адказ злучыць свае рады для рэвалюцыі, для грамадзянскае вайны, для перамогі дыктатуры пралетарыяту. (Гучныя воплескі. Усе дэлегаты ўстаюць і наладжваюць прамоўцы авацыяў).

Камуністычны Інтэрнацыянал у адказ злучыць свае рады для рэвалюцыі, для грамадзянскае вайны, для перамогі дыктатуры пралетарыяту. (Гучныя воплескі. Усе дэлегаты ўстаюць і наладжваюць прамоўцы авацыяў).

жэлітыўнага будаўніцтва паграбуюць да многіх мільярды рублёў, і кожны рабочы павінен сваім пасільным уладам дапамагчы сабраць неабходныя сродкі.

Само па сабе набыцьцё гэтай нова выпускаемай пазыкі зьяўляецца найбольш выгаднай формай зьберажэньня і, такім чынам, асабтыя інтарэсы рабочага і служачага, якія набываюць другую пазыку індустрыялізацыі, цалкам супадаюць з агульна-клясавымі задачкамі пралетарыяту і яго савецкай улады.

Поспех першае пазыкі індустрыялізацыі і першыя спрыячыя водгукі фабрык і заводаў на другую пазыку даказалі, што рабочыя масы ўявілі сабе гэтую ісьціну і гэта дае ўпэўненасьць, што і другая пазыка, агульная для прамысловасьці і сельскага гаспадаркі, будзе разьмешчана в няменшым поспехам.

Падпісавца на 2-ю пазыку індустрыялізацыі народнае гаспадаркі СССР—клясавы абавязак кожнага члена прафсаюзу.

Кожны член прафсаюзу павінен сам падпісацца на пазыку і актыўна вярваваць падпісчыкаў сярод сваіх таварышоў.

Трэба ў самых шырокіх масах усіх працоўных растлумачыць значэньне пазыкі для савецкае гаспадаркі, выгаднасьць укладу ў аблігацыйны пазыкі нават самых дробных сваіх зьберажэньняў.

Падпіска на пазыку зусім добра-ахвотная, усякі прымуе да падпіскі, зьяўляюцца, забараняецца. Тым больш энэргічна трэба праводзіць агітацыю за пазыку, чым важней, каб кожны сьведомы член прафсаюзу быў у першых радках падпісчыкаў і сваім прыкладам удзягнуў-бы ўсё рабочую масу.

Наш лёзунг—у працягу году месячны заробатак пазычыць пралетарскай дзяржаве на сацыялістычнае будаўніцтва.

Таварышні Прэзыдыум УсеЦПС заклікае ўсіх членаў прафсаюзу, усе прафарганізацыі бевадкладна і дружна ўвацца да арганізацыю распаўсюджваньня 2-е пазыкі індустрыялізацыі шляхам пастаноўкі шырокай усвай і праз друк агітацыі і прапаганды, максымальна скарыстаўшы саюзны друк, а роўна шляхам актыўнае дапамогі разгортваньню работы камітэтаў садзейнічаньня распаўсюджваньню пазыкі.

Трэба паставіць сабе за мэту, каб кожны рабочы, кожная работніца адудукуліся на заклік да падтрыманьня пазыкі.

Старшыня УсеЦПС ТОМСНІ. Сакратар УсеЦПС МЕЛЬНІЧАНСКІ

Не дапушчаць мінулых памылак у хлебазагатоўчую кампанію

МАСКВА, 4. НК РСІ СССР прапанаваў НК РСІ Савянзых Рэспублік неаслабна наглядзець за ажыццяўленьнем дырэктыв партыі і ўраду ў галіне хлебазагатоўчых арганізацыяў прымаць рашучыя меры да зьвішчэньня ўсіх замечаных недахопаў у рабоце хлебазагатоўчых арганізацыяў

У дырэктыве ўказан рад асноўных пытаньняў, на якіх павінна быць сканцэнтравана ўвага органаў РСІ. Органы РСІ павінны надаць рабоце шырокі грамадскі характар, абавязваючыся ў ёй на партыйныя і грамадскія арганізацыі. Аб выніках работы з выяўленьнем станочных і адмоўных момантаў у хлебазагатоўчых, а раўна і аб прынятых па зьвішчэньню недахопаў, РСІ штомесячна, не пазьней 15-га кожнага месяца паведамляюць у скарачонай форме ў гандлёва-каапэрацыйную групу НК РСІ СССР.

Прывітаньне вэтэранам бальшавізму і ЦК УсеКП(б) ад Менскага партактыву

Урачыстае пасаджэньне ЦК і ЦКК КП(б)Б, Менскага АК і АКК КП(б)Б, ЦК ЛКСМБ, фракцыі ЦСПСБ, старых бальшавікоў і партактыву Менскай арганізацыі, прысьвечанае 25-цігодзьдзю II-га Зьезду нашай Партыі, заслужаны даклад тав. Кнорына, шэ шырае прывітаньне вэтэранам бальшавізму, адданым перадавым байцом за

справу рабочае клясы. Пройдзены шлях пад кіраўніцтвам У. І. Леніна гарантыруе перамогу сацыялізму ў нашай краіне, забясьпечыць перамогу міжнароднай рэвалюцыі. Няхай жыве наш ЦК, штаб Ленінскага кіраўніцтва! Няхай жыве Камінтэрн, баявы штаб Сусьветнае Рэвалюцыі!

Нямецкі друк за прывітаньне Нанкіну

БЭРЛІН, 2. «Дейче Альгемейне Цейтунг» зьявіўся перадавіцу, у якой патрабуе прызнаньня нанкінскага ўраду Нямецкай Аднавчыншты што пасля вайны Нямецчына ўрэгулявала свае адносіны з Кітаем на аснове поўнага роўнапраўя і ўзаемнасьці, газета піша: «Кітай, які мірна разьвіваецца будзе мець вялізнае значэньне для нямецкае гаспадаркі і для долі ўдзелу Нямецчыны ў міжнароднай палітыцы. Цяпер, калі Злучаныя Штаты і праводзяць у Кітаі ўласную палітыку ня лічачыся з праблематычнымі інтарэсамі іншых дзяржаў мы ня маем больш падстаў працягваць стрыманасьць у гэтым пытаньні. Больш спрыяючага моманту для перагавораў з новым кітайскім урадам мы не дакачамся».

Пятлюравец Юзэфскі — вальніскі ваявода

ВАРШАВА, 2. «Газета Варшавска» паведамляе, што нова назначаны вальніскі ваявода Юзэфскі ў 1920 годзе ў час савецка-польскае вайны займаў пасаду тав. міністра ўнутраных спраў на ўрадзе Пятлюры. Пасля гэтага Юзэфскі падтрымліваў сувязь з Пятлюрай. Газета зазначае, што імя гэта акалічыць адгрывала галоўную ролю пры назначэньні Юзэфскага вальніскім ваяводам.

„Красін“ выходзіць з Бэльзунду
ЛЕДАКОЛ «КРАСІН». 2. Выратавальныя работы на «Монте Сэрвантэ» заканчваюцца заўтра. К вачару «Красін» маркуе высьці з Бэльзунда.

Дзяржаўны пераварот у Эгіпце

Усё гэта няцэпа было прадбачыць загады. Яшчэ ўчора новы прэм'ер Махмуд-паша з пафосам кляўся, што ён захавана вернасць канстытуцыі, — яўная аднака праграмаўшага краіне дзяржаўнага перавароту. Цяпер гэты пераварот сапраўды факт. Парлямэнт раззгананы на 3 гадзі. Дзьверы палаты дэпутатаў і сэнату ачынены і ўсёды пастаўлена вярта. На той-жа тэрмін — 3 гадзі — адменены ўсе прадугледжаныя канстытуцыйныя свабоды. І таксама для зьдзекаў выданы аб роспуску парлямэнту каралеўскі дэкрэт пачынаючы ад канстытуцыйнае захаўнаецца, што канстытуцыя захоўнаецца, і што міністэрства працігнае пэсьці адканасьць перад парлямэнтам.

Сыла якой перад незадачлівымі «дэмакратамі» аказаўся адзін шлях — шлях дзяржаўнага перавароту. Ітак «дыктатура кучкі вадзісцкіх палітыканаў» скінута. Яе месца заняла дыктатура кучкі чыноўнікаў-бюракратаў і ангельскіх агентаў. Якая-жа праграма новага «дэмакратычнага» ўраду. Якая-ж тая «дэмакратыя», якую ён абяцае Эгіпту. Новы кабінэт пуськаецца ў небясьпечнае плаваньне без руля і без ветрыл. Да гэтага часу ўся апублікаваная ім праграма заключаецца толькі ў тым, што адмяняецца свабода сходаў і ўсіхкіх іншых свабоды і што турмы ішоў пачынаюць умоцнацца палітычна рабочымі, студэнтам, радыкальнай інтэлігенцыяй.

У змаганьні за бальшавізм

(Ад нашага карэспандэнта на кангрэсе Камінтэрну)

Дзень за днём ідзе жывая творчая праца лепшых працаўнікоў сусьветнага пралетарыяту. Перад камуністычнымі партыямі пастаўлены вялізарныя праблемы як агульна-сусьветнага маштабу, так і праблемы, якія датычаць данай краіны пасобных кампартыі.

Праблема ваеннай небясьпекі, узросшая на супярэчнасьцях «стабілізаванага» капіталізму, зьяўляецца цэнтральнай праблемай.

На зямной кулі завязваюцца ўсё новыя і новыя вузлы — ціхакеянскі або далёка-усходні вузел, балканскі вузел, урэшце вузел амэрыканска-эўрапейскі, а разам з гэтым абстрактнае супярэчнасьцяў паміж імперыялістычнымі краінамі і калёніямі, а разам з гэтым усё цяжэйшы зьвязка адзіны фронт усіх імперыялістычных краін супроць СССР.

Актыўная барацьба супроць надыходзячай імперыялістычнай вайны, барацьба за абарону Савецкага Саюзу зьяўляецца першачарговай і найбольш актыўнай задачай камуністычных партыі.

Клясавыя бойкі, якія датычаць мелі месца ў розных пунктах зямной кулі, паказалі, што кампартыі не заўсёды мабілізавалі ўсе свае сілы на дапамогу таму ці іншаму атраду, што змагаўся на імперыялістычным фронце. Так было з дапамогай гарнізонам Англіі, досыць пасыўны адносіны былі да падзей у Нікарагуа, слабая актыўнасьць у падтрыманьні кітайскай рэвалюцыі значнай часткі сэкцыі Камінтэрну.

Адгэтуль асноўная ўвага далейшай інтэрнацыяналізацыі кампартыі, далейшае пашырэньне і высюваньне інтэрнацыянальнай салідарнасьці.

Наколькі імперыялістычныя краіны усё больш і больш у сваёй барацьбе з пралетарыятам карыстаюцца мэтадамі фашызму, наколькі і інтэрнацыянальная сацыял-дэмакратыя становіцца адной з галоўных прылад сусьветнага фашызму, настолькі на чаргу выступае задача поруч з барацьбой супроць фашызму высці насунынае змаганьне з міжнароднымі адраднікамі.

Раскрыць сапраўдны твар сацыял-эдраднікаў, ня толькі правых, але і так званых левых, раскрыць іх ідэяльны надыфізм, вырваць з рук сацыял-дэмакратыі кіраўніцтва масавымі пралетарскімі арганізацыямі, адваяваць ад сацыял-эдраднікаў прафэсійнальныя саюзы — вось пямат

граньныя задачы, пастаўлены перад кампартыямі сёньня.

Перад тварам усіх гэтых праблем ускладняецца праца у кожнай кампартыі, у кожнай пасобнай краіне.

Пры адшуканьні адпаведных шляхоў, пры адшуканьні патрэбнай тактыкі для вырашэньня ўсіх задач якія ставіць перад кампартыямі пяматграннае жыцьцё магчымы разгалосьці магчымы і памылкі пры правядзеньні тако ці іншага палітычнага заданьня ў жыцьцё.

Свае сумненьні, свае разгалосьці прынеслі кампартыі на суд пралетарскага кангрэсу.

Гэтыя разгалосьці найбольш выявіліся ў часе працы кангрэсу ў амэрыканскай камуністычнай партыі, а таксама ў польскай кампартыі.

Тое, што разгалосьці на пытаньнях палітыкі стаіць найбольш востра ў гэтых дзьвюх краінах, зьяўляецца не выпадковым, калі прыніць пад увагу тую ролю, якую пачынаюць граць Злучаныя Штаты ў імперыялістычным канцэпце з аднаго боку і з другога, калі мы цалкам уявілі ролю Польшчы, як авангарду ў наступленьні імперыялісты на СССР.

Разгалосьці ў амэрыканскай кампартыі каротка зводзяцца да наступнага: апазыцыя вінаваціць бальшавіцкі ЦК у тым, што ён ня ўлічвае ўзросшых унутраных супярэчнасьцяў амэрыканскага імперыялізму і пераацэньвае рэзэрвыныя сілы апазыцыі. Адгэтуль недаацэнка ваеннай небясьпекі, якая зьяўляецца вынікам агрэсыўнасьці амэрыканскага імперыялізму, недаацэнка агульнага націску амэрыканскай буржуазіі на рабочую клясу, няўлічваньне выцякаючага адгэтуль рэвалюцыянаваньня амэрыканскае рабочае клясы.

У той час, калі меншасьць не адмаўляючыся ад працы сярод старых трэд-юніёнаў, галоўны ўпор робіць на працы на арганізацыі ў прафсаюзы неарганізаваных рабочых, бальшавіцкі ЦК лічыць аспоўнай прапу ў старых трэд-юніёнах.

З другога боку бальшавіцкія вінаваціць прыхільнікаў меншасьці ў пекаторых апартуістычных памылках, а таксама ў недаацэньці працы сярод неграў.

Трэба сказаць, што сярод неграў наогул выдзяцца слабая праца. Па зьяві аднаго з негрыянскіх дэлегатаў яшчэ многія камуністы апахождзяцца ў палоне расавых традыцыі. Неграў у кампартыі можна пералічыць на пальцах, і гэта пры дванаццацімільённым у бальшавіцкі негрыянскі населеньніцтве.

Больш складанымі і я-б сказаў забытымі разгалосьці назіраюцца ў польскай кампартыі.

Для нас, працуючых у суседстве з Польшчай, вельмі важна знаць тыя разьходжаньні, якія досыць востра выявіліся сярод польскіх таварышоў.

Вось як справа выглядае з пункту погляду бальшавіцкі ЦК КПП, у фармулёўках прамоўцаў ад бальшавіцкі ЦК Коствэжэй і Бранда. Т. Коствэжэа сьцьверджае, што партыя прызнала, што «адзіным гэтым меншасьці ад тым, што фашыстаўскі пераварот зьявіўся перамогай дробнай буржу

на ўнутраным фронце і зьбіраньне сіл для будучай экспансіі на ўсход».

Ленскі заўважае, што такою характэрыстыкай праграмы фашысцкага блёку Бранд адсоўвае непасрэдную небясьпекі вайны з боку Польшчы, павяляючы экспансію на ўсход толькі гістарычнай тэндэнцыяй.

У разьдзеце аб перспэктывах Бранд, паказваючы на імкненьні польскай прамысловасьці да зьнішчэньня ўсходняга бар'єру, проста гаворыць, што «такімі толькі гістарычнымі тэндэнцыямі, хоць яны не зьяўляюцца яшчэ сапраўднасьцю сёньняшняга дня». Ленскі сьцьверджае, што, адхіляючы актуальныя эканамічныя стымулы польскага імперыялізму, Бранд аб'ектыўна пераходзіць на пазыцыю дробна-буржуазнага пацыфізму, які прыкрывае агрэсыўныя пляны ПІлсудскага ў адносінах да СССР.

Раскол у КПЗУ Ленскі таксама лічыць вынікам апартуістычнага кіраўніцтва бальшавіцкі ЦК КПП, якое сваячасова не правало рашучай барацьбы з нацыянал-апартуістычнымі ўхіламі групы Васільківа.

Трэцяй памылкай бальшавіцкі, па думцы Ленскага, зьяўляецца пераацэньне сутнасьці апазыцыйных манэўраў сацыял-эдраднікаў і пераацэнка непараўменьнаў у дзяржы апазіцыі

Урэшце Ленскі робіць заклік бальшавіцкі ЦК КПП, што ён ухільяецца самакрытыцы сваіх памылак.

Такавы разьходжаньні. У сваёй прамове т. Ленскі агаджаецца з тэзісамі, прапанаванымі VI кангрэсу, што вастра фракцыйнай барацьбы не апраўдваецца аніякімі хоць якімі небудзь буйнымі разгалосьцямі ў КПП. VI кангрэс дасць цьвёрдую ўстаноўку лініі для кампартыі Польшчы і гэтым сьніць шкодную ў сучасны вельмі адказны момант фракцыйную барацьбу.

Калі наогул гаварыць аб унутрыпартыйным становішчы ў сэкцыі Камінтэрну, дык трэба адзначыць, што пасля ліквідацыі традыцыйных і іх ультра-левых падарожнікаў розных колераў цяпер галоўнаю ўва ўсіх кампартыях зьяўляецца правая небясьпекі. У гэты бок быў накіраван агонь пераважнай бальшавіцкі прамоўцаў на кангрэсе.

А. Сянкевіч.

Нячулы Наркамзём

Школьнікі бесьперашкодна існуюць пэсэвы. („Зьвязда“).

Яна Кашкева 28

Культурныя навіны (у Інбелкульце)

Перад акадэмічным годам

Інбелкульт выдэ надрыхтоўку да пачатку новага акадэмічнага году. Пастапоўна ствараць рад новых навуковых адзінак, асабліва ў галіне прыроды і гаспадаркі.

Арганізоўваецца новая камісія энэргетыкі, якая ставіць мэтай вывучэньне крыніц энэргіі, якую ўвада Беларусь.

Для кіраўніцтва камісіяй запрашаюцца харкаўскі прафэсар-інжынер—Серада. Пры гэтым жа адзела пачне праваць падэра хэмічнай тэхналёгіі і іншыя.

Аддзел прыроды і гаспадаркі маркуецца разьмясьціць у новым памяшканьні, якое аддаецца Інбелкульту па Левінградзкай вуліцы (ранейшым Дом Селяніна). З пачатку новага акадэмічнага году пачнецца распрацоўка матэрыялаў, якія здабыты навуковымі экспэдыцыямі Інбелкульту.

Увосень намячаецца адчыньне выставы сабраных экспанатаў-этнографічнага, заалягічнага, глебазнаўчага і архэалягічнага характару.

Архэалягічнага матэрыялу будзе вельмі многа, і выстаўка яго займе некалькі пакоў.

З новага акадэмічнага году намячаецца пашырэньне штату аспірантаў — будзе дадана яшчэ 18.

Латыская камісія пры Інбелкульце

З першага жніўня пры Інбелкульце распачала сваю працу латыская камісія.

Навуковым сакратаром камісіі прызначаны тав. Шкільтар.

алаў, якія здабыты навуковымі экспэдыцыямі Інбелкульту. Увосень намячаецца адчыньне выставы сабраных экспанатаў-этнографічнага, заалягічнага, глебазнаўчага і архэалягічнага характару. Архэалягічнага матэрыялу будзе вельмі многа, і выстаўка яго займе некалькі пакоў. З новага акадэмічнага году намячаецца пашырэньне штату аспірантаў — будзе дадана яшчэ 18.

Што даручана Аўтадору XV зьездам УсеКП(б)

„У галіне транспарту вярта паставіць сваёй задачай такою пашырэньне өтні транспарту і яго работы, якое павяляе-б патрэбы вытворчасці і таваразвароту, далучаючы да народна-гаспадарчага жыцьця краіны новыя раёны, адрываючы новыя вялізныя крыніцы разьвіцця вытворчых сіл і забясьпечваючы патрэбы абароны. Прымаючы пад увагу спэцыяльнае транспарту ў пераходзе ад будовы да рашучай перабудовы і рацыяналізацыі, неабходна зьяўляючы асабліваю ўвагу на грунтоўную рэанотрунцую транспартнае гаспадары і рацыяналізацыю во працы на тыле найбольш перадавых у тэхнічных адносінах краін і, разам з тым, больш поўнага прымотасаваньня яго да інтарэсаў спажыўца.

Асабліва ўвага павінна быць аддана разьвіццю мясцовага транспарту ня у напрамку пашырэньня дарожнага будаўніцтва, гэтак і механізацыі сродняй перааоўваньня, у першую чаргу ў раёнах разьвітай таварагэтае праблемы шляхам прыцягненьня сіл і ороднаў ня населеньцтва, гэтак і мясцовых саветаў, бо недастатковае разьвіццё мясцовага транспарту зьяўляецца адной з важнейшых прычын тэхнічнае і культурнае адсталасьці эбскі».

Асабліва ўвага павінна быць аддана разьвіццю мясцовага транспарту ня у напрамку пашырэньня дарожнага будаўніцтва, гэтак і механізацыі сродняй перааоўваньня, у першую чаргу ў раёнах разьвітай таварагэтае праблемы шляхам прыцягненьня сіл і ороднаў ня населеньцтва, гэтак і мясцовых саветаў, бо недастатковае разьвіццё мясцовага транспарту зьяўляецца адной з важнейшых прычын тэхнічнае і культурнае адсталасьці эбскі».

(З пастановы XV зьезду Усе КП(б) — аб дырэктывах па свяданьні націгдовага пільну народнай гаспадаркі)

Тут, як мы бачым няма і ўспаміну пра «Аўтадор». Але тым ня менш нельга ня бачыць у гэтай вытравыцы з пастановы XV зьезду УсеКП(б)

станыня ў прамысловасьці сельскай гаспадарцы, кааперацыйнай справе і культурным разьвіццям аўтамацыйнага трактара і іншых сродкаў механізацыі

багатымі крыніцамі вытворчых сіл, якія ўдзельваюць і забясьпечваюць патрэбы тавараздыльскай краіны. Не маючы гэтага, будзе вельмі цяжка пераацэньваць значэньне тавараздыльскай краіны. Не маючы гэтага, будзе вельмі цяжка пераацэньваць значэньне тавараздыльскай краіны.

нессі адказнасць перад парляментам.

Сапраўдны рэакцыйны пераварот, як ужо сказана, не азначаеца чымта печаканам. Першы крок да яго быў зроблен ужо тады, калі кароль, або вярней стаўшы за яго сыннай англійскі пархоўны камісар, дазваляў сабе авольніць прэм'ер міністра Наххас-пашу ў адстаўку без яго просьбы. Ужоў назначаны кабінет, кабінет рэакцыянераў, чыноўнікаў і рэнэгатаў, ня мог разлічваць, канечна, на падтрыманьне парламанту, дзе 80 проц. месц належыць староннікам скінутага караля. Застаўся адзін сродак — распусціць парламент. Аднак, канстытуцыя патрабуе назначэння новых выбараў у 2-месячны тэрмін. Між тым, новы кабінет, які заявіў, што ён прымае «аднаіць дэмакратыю», вызваліўшы краіну ад дыктатуры кучкі палітыкаў з партыі «Вафд», ня гледзячы на гэту дэкларацыю, па сутнасці гаворачы не будаваў ніякіх ілюзій наконт таго, як аднаіцца да яго краіна. Правал на надыходзячых выбарах быў ня сумненны. «Ліберальны» друк (г. зн. друк партыі лібералаў) адкрыта пісаў, што ідэі Вафда ўсё яшчэ ўладаюць большасцю ўжоў вярхоўнага народу, і таму новы кабінет адчувае патрэбу ў вядомым тэрміне, каб зарэкамэндаваць сябе на вачох насельніцтва. Гэты тэрмін, гэту перадачу Махмуд-паша сироваваў атрымаць самым нядзёжным манэўрам. Лібералы запрапанавалі партыі Вафд аказаць давер'е новаму міністэрству потым... відно будзе.

Зразумела, партыя Вафд не паддалася на гэтую грубую ўлоўку. Паслядвала катарычная адмова, па-

паўнаўдчы работ у студэнтам, радыкальнай інтэлігенцыяй.

Між іншым, мы не ўзнае правы, прад'яўлячы так хутка новаму міністэрству патрабаванні аб праграме. Выпрацоўка яшчэ не закончана. Бо, ня ў прыклад праграме вафдскага кабінета, якая выпрацоўваецца ў памяшканні «Дома Народа» (рэзыдэнцыя Ц. К. Вафда), пры пер праграма распарадоўваецца адначасова ва многіх мясцох, і, канечна, менш усёго ў памяшканнях цэнтральных камітэтаў, якія ўваходзяць у новую кааліцыю партыі лібералаў і «ціхадзістаў». Зараз выпрацоўкай праграмы заняты адначасова і ў Каср-эль-Абідын (карацельскі палац) і ў Каср-эль-Дубара (рэзыдэнцыя Вярх. камісара ў Каіры) і на Даўнінг-Стрыт (міністэрства замежных спраў у Лёндане).

Праўда, зроблены пераварот быў задуман даўно, але, як вядома, цвёрдалою мала думаець аб выніках сваёй учынкаў. Аднаўнем ратаваньнем новага кабінета азначаюцца тыя абставіны, што і праціўнікі яго жа пусціліся ў плаваньне без руля і без вятры. Зроблены так лёгкі і бесхвароба, літаральна, адным росчаркам няра, дзяржаўны пераварот павінен, здаецца, паслужыць добрым урокам для Вафда. Лёгкасьць гэтага перавароту азначаюцца якраз вынікам таго, што Вафд, прышоўшы да ўлады, усім не падумаў аб тым, каб забраць у свае рукі ня толькі міністэрскія партфелі, але і ўрадавы апарат. У апарате працявалі заставацца тысячы і дзсяткі тысяч старых чынуш, спадчына пар'яду англійскага пратэктарыату, якія служаць таму, хто ім плаціць.

Вафд маўчыў атрымаў гэтую званіку агляду. Замест тысячага мільяну агляду арганізаваны банкет з 60-ю ўдзельнікамі. Дробна-буржуазная палавіччасьць, перахрысць, гіноз легальнасць—восць, што характэрна для Вафда, хоць і азначаюцца адзінай масавай партыяй у Эгіпце, якая аб'яднае шырокія слаі гарадской дэмакратыі і сальянс, але кіруемай бюспрыпчынай інтэлігенцыяй і дзяльцамі з лагера ўдзельнаўчаіся нацыянальнай буржуазіі. Пры такой пазіцыі шансаў на поспех у надыходзячай барацьбе ў Вафда ня так уж многа. Ці значыць гэта, што рэакцыя сьвяткуе перамога на ўсім фронце, што ўлада яе і стаіць за яе сыннай англійскай імперыялістычнай кліка ўмацавала надоўга.

Зусім не. Бо справа ня ў Вафда, а ў шырокіх масах эгіпецкага народу. Умацаваньне рабочага руху, які выявіўся ў развіцці забастовачнага руху і прафэсійнага будаўніцтва; сальянскі рух, які ніколі ня спыняўся ў Эгіпце, рух радыкальнай інтэлігенцыі і вучнёўскай моладзі, які востра адчувае прыгнечаньне замежнай акупацыі—восць тыя фактары на падставе якіх можна з усьпешнасьцю прадказаць новы ўздым нацыянальна-вызваленчага руху ў Эгіпце. Шырокія народныя масы ня прымірацца з панаваньнем англійскай штыкаваты. Калі Вафд аказаў супраціўленьне нарастаючай хваля нацыянальна-вызваленчага руху, ён зноўдзе самы іншы шлях, паміма Вафда.

Барацьба за поўную незалежнасьць Эгіпту і барацьба супроць рэакцыйнай дыктатуры ня зьняты з парадку дня. Рафік Муса.

Зналі і іншыя палітычныя меншасці аб тым, што фашыстаўскі пераварот зьявіўся перамогай дробнай буржуазіі, якая пад кіраўніцтвам Пілсудкага «мела змагацца з буйнымі капіталам».

Далей яна кажа:—што партыя адхіліла і другую няправільную думку меншасці, якая сапраўдных фашыстаў бачыла толькі сярод нацыянальнай дэмакратыі і ў унісон з паліцаўдзіма стыхілася да яе каб бачыць у Пілсудкім найменшае зло.

«Партыя адхіліла», працягае Кострыжа, «вузкую ацэнку фашызму, як прастай надбудовы над карэліямі, аданку, якая ігарыруе ўсю сацыяльную абстаноўку і адрывае фашызм ад сацыяльнай рэвалюцыі».

Бранд яшчэ да гэтага далучае заклік, што варшаўскі камітэт моладзі (прыхільнік меншасці) выкінуў у часе забастовкі металістычны апаруністычны лёзунг «кантролю вытворчасці», які быў адхілен Камітэтам. Найбольш яскрава погляды меншасці выявіў на кангрэсе т. Ленскі. Прычыны крызісу т. Ленскі бачыць у апаруністычных памылках і адступленьнях ад лініі ІV зьезду КПН. «Разьгалодзе» кажа Ленскі «адтычаць тэндэнцыі польскага фашызму і тактычных задач партыі». Т. Ленскі звярочвае ўвагу на брашуру Бранда, у якой апошні характарызуе наступны чынам праграму фашысцкага блёку ў Польшчы: «Разьвіццё капіталістычнага земляробства, фарсаваньне экспарту земляробчых прадуктаў, абарона перад Эўропай на прамысловым фронце, канцэнтрацыя

нельга ня бачыць у гэтай пырым-настаўцы а пастаноў XV зьезду УсеКП(б) сталай, ахопліваючай усё бакі дзейнасці «Аўтадору».

Сетка аўтадораўскіх арганізацый у нашых умовах, узрастаючая з кожным днём, рашэй арганізаваньня ічэйкі разгортваюць сваю дзейнасць; сваёй практычнай карыснай працай і ўласнай зацікаўленасцю да справы развіцця аўтамабілізму і палешпаньня шляхоў-зносін, ахопліваючы зацікаўленасць шырокіх рабоча-селянскіх мас гуртуючы навакол сабе шырокую саветскую грамадзасць. Напэўна, не памыліцца ніводная Аўтадораўская арганізацыя, што гэтай дырэктыва перш-наперш тычыцца яе.

Аўтадораўскія абавязкі, як шырокай грамадзкай арганізацыі, ў выкананьне гэтае дырэктывы, заключаюцца ў тым, каб у практычную працу ўцягнуць столькі і гэтакіх сіл, сколькі і якіх патрэбна кароткага па разьмеры, але вялікага і вычэрпваючага заданьня.

У транспартную праблему ўліраецца рад асноўных галін сацыялістычнага будаўніцтва. Замаруджваньне ў развіцці аўтамабілізму і палешпаньня шляхоў у самы кароткі час бяліха адаб'ецца на развіцці індустрыялізацыі краіны.

Нават гэмп развіцця і палешпаньня транспарту зараз набывае выключнае азначэньне. Мы ўваходзім са справай транспарту ў такую палару, калі кожнаму саветцкому грамадзяніну яскрава відна пільная патрэба грунтоўнага палешпаньня дарог, неабходнасьць шырокага кары-

культурным развіцці аўтамабілізатратора і іншых сродкаў мэталізацыі перасоўваньня. Мы ня можам закрыўшы вочы глядзець, як палешпаньня мы адстаем у справе палешпаньня і развіцці ўсіх відаў транспартных сродкаў ад іншых краін сьвету.

Мы яскрава бачым, што тое, што ўчора яшчэ здавалася казкаю, фантастычным, сёньня вымагаецца гаспадарчаю неабходнасьцю, вырашэньнем усіх пытаньняў транспарту, азначаюцца часткае задач зьвязаных з індустрыялізацыяй краіны, зьяўляюцца часткай задач зьвязаных з рашучай і неадкладнай неабходнасьцю ўмацаваньня абароназдольнасці краіны.

Агульная задача, якая стаіць перад Аўтадорам і якая вынікае з прыведзеных дырэктывы нашай партыі, азначаюцца таксама задачай усёй масы рабочых і працоўнага сальянсства.

Перад наасобнымі аўтадораўскімі аб'яднаньнямі паўстае рад канкрэтных, часта дробных, але важных наасобных заданьняў у галіне дарожнага будаўніцтва. Трэба безадкладна пашырыць сетку транспартных арганізацый і іх працы, каб накрывіць у сваю чаргу запатрабаванні вытворчасці і таваразвароту, якія па шыроцца. Транспарт зьявіцца сродкам шчыльнага дапазаваньня да народна-гаспадарчага жыцця краіны новых гаспадарчых раёнаў. У раёнах больш разьвітай таварнай гаспадаркі ўжо адчуваецца патрэба пашырэньня дарожнага будаўніцтва і мэханізацыі сродкаў перасоўваньня. Далучаньня да гаспадарчага жыцця новыя раёны ў сваю чаргу зьявляюцца

магчыма трымаць такога становішча, калі недастатковае развіццё мэталізацыі транспарту застаецца і можа ўтварыць вялікую пагрозу пашырэньня дыстанцыі, аддаляючай запатрабаванні насельніцтва ад фактычнага стану гаспадарча-культурна адставай вёскі.

Адзначаную вялікую задачу магчыма ўважыць магчымымі рукамі ўсёй саветскай грамадзасці. Ніводна з рабочых і селян ня можа заставацца бязудзельным у гэтай справе. Вялікая армія рабкораў і селькораў павінна накіраваць астрыць сваёй пара на палешпаньне становішча нашага транспарту.

Справа палешпаньня дарогі, рамонту маста, адбудова новай грэблі, засыпка лужы, забрукаваньне празкі непраходнай вуліцы вёскі ці мястэчка азначаюцца абавязкам ня толькі ўрадавых устаноў, а ў роўнай частцы кожнага з мясцовых саветаў і насельніцтва таго альбо іншага насельнага пункту.

Такім чынам рабкор і селькор мае поўную магчымасьць аб усякай надарэчнасьці ў дарожнай справе наваліцца з належнай скаргаю перад усёй грамадзасцю ў сваім артыкуле.

Разам з гэтым рабкоры і селькоры павінны гуртаваць і адбіваць у сваіх заметках калектыўную думку працоўных мас, якія сваёй практыкай і крытыкай дапамогуць вырашэць дырэктыву нашай партыі ў гэтай справе.

А. Сташэўскі.

Партыйнае будаўніцтва

Не выключаіце беспартыйных з партыі

Наша партыя за апошнія гады вельмі ўзраста. Авангард рабочае класы на працягу апошніх год досыць ўмацаў і павялічыў яе рады. Зразумела, што сярод радоў паўтарамільённай партыі могуць трапіцца дронна правэранны, няўстойлівы адзікі. Іх мы бяз усяякай літасці выкідаем з нашых радоў, калі толькі няма ніякай надзеі на выпраўленьне. Але ёсьць новыя катарыя людзей «беспартыйных партыйцаў», г. зн. людзей, якія ў партыі ніколі ня былі, ці якія калісьці з партыі былі выключаны, але якія працягваюць лічыць сябе партыйцамі і ашукваць некаторыя дэкаверныя ічэйкі і партыйныя камітэты. Аб аднім з такіх людзей, Зіміне Янку Сьцяпанавічу, які ў апошні час займаў пасаду начальніка станцыі Бігосава (Палаччына) хочацца напісаць некалькі слоў. Падставай таго, каб яго лічылі членам партыі, служыў і служыць квіток галоўнай канторы газэты «Туркменская Іскра» за № 1369 ад 29-ІІ 1926 г. аб страце згодна яго асабістай заявы, партыйнага білету. Больш ніякіх дакумантаў у яго няма. Партпералісу ён не праходзіў. Партбілету новага ўзору ў яго няма. Ясна, што калі нават ён і быў калісьці членам партыі, то зараз ён зьяўляецца членам механічна-выбыўшым. Між тым, ічэйка і райком яго прынялі на вучот і ён лічыўся членам партыі.

На ведаю, чым бы скончылася гэтая гісторыя, калі-б Зімін быў бы прыкладным працаўніком. Але, часта мяняючы месца сваёй працы, катарыцца на розных саветскіх рэспубліках, усюды сьледзім за ім ішлі акты аб агідных учынках, скандалах, п'янках, растратах і г. д. У 1926 г. Зімін працаваў у г. Душамбе (Таджыкстан) і на яго была пададзена заява, што Зімін, як начальнік гарадской станцыі груба і не па камуністычным адносіцца да рабочых, называючы іх зьлюдеямі і беспрасыпна п'е. І ў жніўні кантрольна камісія Таджыкістану яго выклікае да сабе. Зімін не зьяўляецца ў кантрольную камісію і пераяжджае ў Андыжан. У 1927 г. Зімін прыяжджае на адну з станцыяў у Наманган для выкананьня правэркі ведаў служачых чыгуны. І ў гэты час зьявіўся п'яным, скампромэтаваў сябе і ўсіх іншых, потым паехаў у горад, не заплаліўшы падводчыку, і адным словам наскандаваў. З Андыжану Зімін пераяжджае ў Каканду і там ён жыць у цэлым радзе гасцініц па некалькі дзён, ёсьць, п'е і не заплаліўшы ўняжджае. Па цэлым радзе кантрольных камісіяў у цэлым радзе рэспублік, аж да маскоўскага КК, усё шукаюць Зіміна. У «Правде» і іншых маскоўскіх газэтах зьяўляюцца абвешчкі, каб ведачыя знамачы на месцазнаходзьне Зіміна, Янкі Сьцяпанавіча, бо яго працягваюць лічыць членам ці кандыдатам УсеКП(б).

У сярэдзіне 1927 году Зімін прыяжджае ў Беларусь і яго назначаюць начальнікам станцыі Бігосава. Тут ён зноў займаецца п'янствам, робіць цэлы рад неэтычных учынкаў, прымае на службу суботельнікаў і робіць растрату каля 325 руб. і рублёў на 360 фальшывых дакумантаў. Ічэйка ст. Бігосава на сваім пасаджэньні ад 9 лістапада 1927 году пастанаўляе выключыць Зіміна з партыі. Райком пастанову ічэйкі пацвердаў. Зімін, незадаволен выключэньнем, падаў апеляцыю ў АКК. Палацкага АКК пастанавіла: «Маючы на ўвазе, што па матар'ялах нельга ўстанавіць прыналежнасьці т. Зіміна да КП(б)Б, бо ў акругоме КП(б)Б няма ніякіх дакумантаў, якія-б сьведчылі, што Зімін зьяўляецца партыйцам, на руках жа ў яго таксама нічога нямаецца і што такім чынам справу аб яго прастануках (п'янстве, дэбошах, растратах) разглядаць у партыйным парадку нельга—лічыць, што партсправа на т. Зіміна, якая была прыслана на МКК, заведзена памылкова, таму і пастановы ічэйкі КП(б)Б, па гэтым пытаньні адмяніць, а Зіміна лічыць беспартыйным.

Як праходзіць абгаварэньне адозвы ЦК УсеКП(б) аб самакрытыцы (Рэчыца)

АДОЗВА ЦК АБ КРЫТЫЦЫ І САМАКРЫТЫЦЫ У БОЛЬШАСЦЫ ЯЧЭЕК ЯК ВЫТВОРЧЫХ, ГАРАДЗКІХ, ТАК І ВЯСКОВЫХ НЕ ПРАЦОУВАЛАСЯ, А КАЛІ ДЗЕ І ПРАПРАЦОУВАЛАСЯ, ДЫК НЕДАСТАТКОВА. Частка партыйцаў і значная частка беспартыйных зусім не знаёмых з адовай ЦК САМАКРЫТЫКА РАЗГОРНУТА СЛАБА. КРЫТЫКА МАЛА ЗАЧАПЛА АДКАЗНЫХ ПРАЦАУНІКОУ. Шырокая рабочая маса мала ўважвае ў гэту справу.

На надставе слабой прапрацоўкі адозвы ЦК УсеКП(б) была склікана нарада ўсіх бюро парт'ячэек, дзе быў дадзены наарамаў дзейнай прапрацоўкі гэтага пытаньня.

На нарадзе, між іншым, было многа выступленьняў з боку тых ячэек, дзе адозва ўжо прапрацоўвалася, і з супраць відаць, што гэтым пытаньнем значна зацікаўлены рабочыя масы, пры чым выступленьні налілі такі характар: калі рабочыя выкрываюць які недахоп, дык чаму яго зара-жа ня зьнішчаюць, ня прымаюць мер, а пачынаюць займацца палярэвай ісавінай і г. д.

Больш усёго ўважвае рабочыя на тое, што некаторыя працаўнікі з партфэлімі сталі неадступны нават і для крытыкі, што мала вылучаюць рабочыя на адказную працу.

Трэба спадзявацца, што Рэчыцкая арганізацыя ўсё-такі належым чынам гэта пытаньне прапрацуе. М. Грыгор'ёў.

Папярэднія вынікі абгаварэньня адозвы ЦК УсеКП(б)

(На пашыраным пленуме Барысаўскага гаркому КП(б)Б)

30-га ліпеня на пашыраным пленуме Барысаўскага гаркому КП(б)Б з удзелам усіх сакратароў ячэек, кіраўнікоў фракцыяў і устаноў абгаварваліся папярэднія вынікі прапрацоўкі адозвы ЦК УсеКП(б) аб самакрытыцы і далейшыя задачы партарганізацыі.

Вывісцяюцца, што рад ячэек яшчэ зусім не пачаў абгаварэньне гэтай адозвы. Адзін з сакратароў саветскіх ячэек на пленуме апраўдаўся: мы яшчэ адозвы ў ячэйку не атрымалі (?).

У некаторых вытворчых ічэйках абмежаваліся тым, што абгаварылі адозвы на адкрытых сходах пры ўдзеле невялікай колькасці беспартыйных рабочых. Больш-менш здавальняюча абгаварана адозва ў буйнейшых прадпрыемствах. Тут адозвы абгаварылі на сходах прэзьячэек, на сходах рабочых, праводзіліся гутаркі па црхах. Асабліва ўдаліся ветары самакрытыкі за шкляняк гарбаты, якія праводзіліся на заводзе «Камітэтар», імя Р. Люксембург і на ф-цы «Рабочы». Гэтыя ветары ўцягвалі шмат рабочых, выклікалі вялікую актыўнасьць удзельнікаў і выяўлялі шмат недахопаў, якія неабходна зьяваць. Адозва прымусіла ўсіх кіруючых працаўнікоў больш чула адносіцца да ўказаньняў рабочых. Але ўзятыя хваля самакрытыкі выявіла рад ухілаў ад правільнай партлініі як з боку крытыкаў, так і з боку крытуемых. Аб гэтым таваруць дакладчы на даным пытаньні, аб гэтым гаварылі і тыя 15 таварышоў, якія выступалі ў супраць.

Ёсьць людзі, якія лічаць, што лёзунг самакрытыкі—гэта часовая кампанія і яна хутка скончыцца. Адкуль некаторыя працаўнікі прынавоць выяўленьня недахопаў, нічога ня робяць для таго, каб іх зьнішчыць і працягваюць сваю працу паранейшаму.

Асабліва шкодна тое, што многія партыйцы і гаспадарчыя кіраўнікі спужаліся лёзунгу самакрытыкі. Трэба яму правесці якое небудзь мерапрыемства. Ён усьпешны ў тым, што гэта мерапрыемства патрэбна і дасць карысьць для працы, але ён баіцца, што яно выклікае незадаволенасьць наасобных рабочых альбо служачых.—можна папасці пад крытыку і такі таварыш не ажыццяўляе неабходнага мерапрыемства, разважваючы, «што-ж, спакойней будзе не праводзіць, няхай яго годам пазьней пабудуецца сацыялізм».

У сувязі з лёзунгам самакрытыкі некаторыя адзікі-гультаі, якія маюць сярод рабочых, пачалі адчуваць сябе надта моцна: праводзіцца, напрыклад, рацыяналізацыя ў црху, укладваюцца рабочы дзень і восць начынаюцца «буза» «дзяр перыяд самакрытыкі, гэта вам ня мінулы год». Заг. цэхам абавяваецца жанадарам і ўсё там, што ён праводзіць належнае мерапрыемства.

Значная ўвага была ўдзелена пленумам рабкораўскаму руху. У часткі рабкораў налягаюцца імкненьне пад маркай самакрытыкі адарвацца ад парткіраўніцтва і ўпаўва. Некаторыя насельніцтвы сталі мананольнымі органамі маленькай кучкі «прыемных» рабкораў. Сярод рабкораў

мала рабочых з вялікім вытворчым стажам, рады рабкораў на некаторых прадпрыемствах растуць слаба. Некаторыя рабкоры зьлюжываюць указаньнем аб тым, што калі і 60 проц. праўды трэба лічыць гэта добрым і наўмысьля бярэць які-небудзь факт, дабаўляюць да яго 95 проц. выдумак і зьямшчаюць у газэтах.

Прыходзіць работы да дырэктара «дай аванс», той адказвае—«не магу, грошай зараз няма», «а—не дасі, заўтра ў газэце будзеш».

Некаторыя партыйцы самі ніякіх мер да зьнішчэньня недахопаў ня прымаюць, а чакаюць, пакуль прыдзе камісія.

Але ўсё-ж, ня гледзячы на ўсе гэтыя ўхілы і недарэчнасьці, адзін з прамоўцаў правільна падагуліў:

— Давер'е рабочых да партыі вярнула ў значнай меры, рабочыя масы імкнунца дапамагчы партыі зьнішчыць усё недахопы сваёй актыўнай працай. Нам неабходна навучыцца скарыстоўваць узрастаючую хваля актыўнасці рабочых, уцягнуць іх у кіруючую працу.

Пленум ухваліў: палыбляць і шырэй распаўсюджаць самакрытыку на прадпрыемствах і ўстановах. Прыняць рад мер, каб дабіцца зьнішчэньня на справе тых недахопаў, якія выкрываюцца ў працэсе самакрытыкі.

Палешпаньне кіраўніцтва і выхаваньне рабкораўскага руху. Павесці барацьбу супроць ухілаў ад правільнай партлініі па пытаньні аб самакрытыцы.

Я. Сіроці.

Уздым сельскай гаспадаркі і культурнасьці мас---асноўная задача шэффаў

Зруху ў шэфскай рабоце яшчэ няма

Культурніцтва бяз пляну і сыстэмы

(Шэфтаварыства працасьветы)

У апошні год, асабліва ў апошні час, наглядаецца, што праца шэфтаварыства пачала заміраць. Некаторыя шэфскія арганізацыі дзяржаўных устаноў пачалі аддаваць надзвычайна мала ўвагі справе сувязі гораду з вёскай.

Так, напрыклад, саюз працаўнікоў асьветы, які мае ў сваіх радох больш, як 4.000 членаў, для шэфскай арганізацыі змог выдзеліць толькі 342 чалавекі. Шэфскай праца праводзіцца фармальна, без належнай зацікаўленасьці.

Нават членскія ўзносы вылічаюцца скарбнікам пры атрыманьні пэнсіі.

На працягу васьмі год цэлага году ня збіралася аніводнага сходу членаў шэфтаварыства.

Работа па ўцягненьні новых членаў не праводзіцца. Сама-ж работа выдэляецца месцыстэматычна і бяз усялякага пляну.

Апошняе абсьледваньне шэфскае работы паказала, што выезды ў падшэфны Азярыца - Слабодзі сельсавет, Сьмілаўскага раёну, рабіліся без узгадненьня з мясцовымі партыйнымі і сьвецкімі арганізацыямі і не вызначаліся плянавасьцю.

У самой працы пераважвала культурніцтва павярхоўнага характару

Будаўнікі новае вёскі

(Шэфтаварыства НКФ)

Непараўнаўча лепш стаіць справа шэфработы ў Наркамфіне. Паведавае даволі вялікая праца ў Сямёнаўскім с.с., Вузьдзеньскага раёну. Тут за апошні год было 8-9 выездаў на даволі доўгі час.

Арганізавана машынае таварыства, якое ўжо карыстаецца машынамі — малатарнай, сячкарыя, трыерам, радавою сьлякаю і пружыновымі баронамі.

Шэфамі арганізавана садовая арцель, якая мае шматлікі садовы дрэў і з восені будзе адінуцца шчэны для пасадкі.

Адкрыты і добра працуюць 3 хаты-чыталні.

Самаабкладаньне праводзіцца на 15-20 проц. з агульнай сумы падатку.

Шэфтаварыства дапамагло тут добра наладзіць веснавую пасеўную кампанію і правяло яе належным чынам. Так, для пасеўнай кампаніі таварыства атрымала ад аграпункту і сав. гаспадаркі трыер і радавую сьляку і перадало іх на асаблівае абслуханьне.

—пасылка кніг, газет і інш.

Кампаніі праводзіліся слаба. Так, вельмі слаба праведзена была веснавая пасеўная кампанія і асабліва кампанія па самаабкладаньні. Не растлумачана значэньне калектывізацыі вёскі, ня было зроблена крокаў да таго, каб што-небудзь зрабіць у гэтым напрамку.

У выніку замест 2.400 рублёў па самаабкладаньні атрымана толькі 200 руб.

Дзіцячы пляцоўка хоць і існуе, але выклікае нездавальненне сялянства, і былі выпадкі, што сяляне забіралі сваіх дзяцей з пляцоўкі.

Шэфбюро гэтага саюзу не магло выкарыстаць партыйнага актыву для шэфскай работы. Пасылаліся таварышы, якія былі не падрыхтаваны для працы сярод сялянства, нават, былі такія выпадкі, што пасланыя не маглі зрабіць патрэбнага дэкладу. Да гэтага часу тут не ліквідавана яшчэ напсыменнасьць.

Так абстаіць справа ў саюзе працасьветы.

Вясьць установы, як ВСНГВ, Дзяржспірт, Лесбел, Белпайгандль, дзе аб шэфскай рабоце зусім ніхто нічога ня ведае.

Усёй справай кіруе адзін «спэцыяліст» па шэфработе, а іншыя стаяць з боку.

хам. Цяпер ідзе падрыхтоўка да асенняй пасеўнай кампаніі.

Пазыка па ўзмацненьні сялянскай гаспадаркі для гэтага сельсавету была вызначана ў суме 2.000 р. Праз сельсавет удалося пашырыць яе толькі на 300 руб., але праз іншыя гаспадарчыя арганізацыі рэалізавана вярху больш паловы вызначанай сумы.

Арганізаваны на вёсцы 2 ячэйкі Асавіахіму і тры вайсковыя гурткі. Не удалося вярху з мэлірацыйным таварыствам. І гэта трэба лічыць недахватам у працы.

Апошняе арганізавана, статут зацьверджаны, але для практычнай працы сёлета не прыступілі. Прычына гэтага—слабое правядзеньне растлумачальнае кампаніі; сялянства слаба ўсьведоміла сабе ўсё значэньне асушы балот. З другога боку вінаваты тут і гідратэхнічныя працаўнікі раёну, якія не хадзілі ісьці на дапамогу сялянству і доўгі час таргаваліся.

Наркамфінаўскае таварыства зьяўляецца ад з найбольшых і дзейных у вёсцы.

ХЛЕБАЗАГАТОЎКІ Ў БССР

Свячасова падрыхтаваць хлебазагатоўчы апарат

У параўнаньні з мінулымі гадамі ў надыходзячую кампанію Беларусь павінна загатоўваць значна большую колькасьць хлеба. Агульная сума загатовак па жыцц і пшаніцы павінна дасягнуць 5.300.000 пудоў супроць 2.000.000 у 1927-28 г. Апрача гэтага яшчэ павінна быць загатоўлена шляхам завозу в-ва межаў БССР жыта і пшаніцы 18.897.000 пудоў, а ўсёй культур звыш 30.000.000 мільёнаў пудоў.

Трэба адзначыць, што лічбу ўнутрыбеларускіх загатовак мяркуецца дасягнуць да 2 мільёнаў пудоў за кошт паступленьняў ад памольнага збору. Гэта крыніца паступленьняў будзе скарыстана ў гэтым годзе ўпяршыню. Пры гэтым напярэдня лічба вылічана вельмі асьцярожна і пры правільным кантролі і вучоце яна можа даць значнае павялічэньне.

Агульны плян загатовак выпрацаваны. Выпрацаваны пляны асноўнымі хлебазагатоўчымі арганізацыямі. Заканчваецца дагаворны перыяд.

Закрываюцца дагаворы на загатоўку і здачу прадуктаў паміж Саюзхлебам з аднаго боку і каапэрацыйнай з другога.

Вызначаны сярэднія загатоўчыя цэны на ўсе культуры для БССР. На падставе сярэдніх цэн павінны быць выпрацаваны цэны для пасобных раёнаў з дакладным вучотам мясцовых умоў. У даны момант у цэнтры ўвагі павінна стаць работа па падрыхтоўцы хлебазагатоўчага апарату, па прыстасаваньні яго да выпрацаваньня новых вадач.

Першыя крокі, трэба сказаць, вельмі яшчэ нясьмелыя ў гэтым кірунку, робяцца. На мясцох праводзіцца правэрка пізавага хлебазагатоўчага апарату. Пасляховасць гэтай работы значна забясьпечваецца дапамогай і кіраўніцтвам партыйных і сьведчых арганізацыяў.

Пытаньні рацыяналізацыі тэхнікі хлебазагатовак пакуль яшчэ не пастаўлены ва ўсю шырыню. Падрыхтоўка работы ў такім кірунку, каб была выключана магчымасьць лішніх перакідак і схову, лішніх накладных выдаткаў,—павінна быць праведзена тэрмінова і выраана. Нізавая загатоўчая сетка павінна быць сваячасова забясьпечана тарай (мяшкямі), усімі прыладамі для азначэньня якасьці зярна. Склады павінны быць падрыхтаваны да прыёму зярна.

Ва ўсёй гэтай рабоце патрэбен папярэдні і бягучы кантроль, правэрка ў самым ходзе работы.

Хлеб пачне паступаць у пачатку верасня. Жнівень павінен быць выкарыстаны імяна ў гэтым кірунку. Наркамгандлю належыць важнейшая роля ў сэнсе кіраўніцтва і кантролю ў гэтай рабоце. У прыватнасьці выпрацоўка шкалы накладных выдаткаў павінна папярэдніць магчымым ненармальнасьці.

Пара ўжо прыступіць з большай энергіяй да справы падрыхтоўкі і рацыяналізацыі хлебазагатоўчага апарату.

А. ФУРЭМС.

Белсельсаюз у хлебазагатоўчую кампанію

(Гутарка з членам кіраўніцтва т. Талапіла)

У надыходзячую загатоўчую кампанію мы ставім перад сабой дзьве задачы: 1) большага ахоту рынку ў параўнаньні з мінулым годам, максымальнага скарыстаньня ўсёх магчымасьцяў па ўсёх відах загатовак, галоўным чынам хлеба.

2) Палепшаньне самой тэхнікі гэтай работы. Плян па збыцц с-г. прадуктаў у гэтым годзе ў параўнаньні з мінулым павялічаны на 98 проц., а забясьпечаньне машынамі, пасеўным матэрыялам, інвэнтарам і мінеральнымі ўгнаеньнямі павялічваецца на 60 проц.

Намі выпрацаваны плян і кантрольны лічбы загатовак. Хлебафуркаў нам трэба загатоўваць 13.920 тон, ільну—8015 тон.

З першых лічбаў жніўня чакаецца паступленьне плянаў ад пізаўкі для зьяўленьня іх у адны каапэрацыйны плян. Значная праца ўжо прароблена ў адносінах падрыхтоўкі апарату і ўсёй сыстэмы Белсельсаюзу да стальных задач, у першую чаргу ў сэнсе правэркі яго годнасьці да гэтай работы. Значную ролю ў гэтым напрамку адыграла кіраў-

ніцтва і дапамога акруговых камітэтаў партыі. Далей работа пойдзе па лініі ўзмацненьня каапэрацыйнай сувязі ва ўсёй нашай сыстэме.

Павялічэньне аб'ёму работы патрабавала і колькаснага пашырэння апарату, якое Белсельсаюз праведзена не за кошт адміністрацыйнай яго часткі, а шляхам прыцягненьня апэратыўных супрацоўнікаў, спецыялістаў па розных галінах загатовак.

Прароблена ўжо значная праца па заключэньні генэральных дагавораў з Саюзхлебам на загатоўку і здачу хлеба, дагаворы на збыт фруктаў і інш.

С-г. машыны ўжо завезены на месцы. Уся сума забясьпечаньня сялянства сродкамі вытворчасьці дасягне ў 1928-29 г. 18.348.000 р., супроць 10.827.000 р. у мінулым годзе.

У выніку рацыяналізацыі нашай работы, узмацненьня каапэрацыйнай сувязі і грамадзкае ўвагі справе загатовак на мясцох Белсельсаюзу паведаецца на сваёй лініі выканаць пастаўлены перад ім задачы.

(Гутарка з ўпоўнаваным Саюзхлебу па БССР т. Каганам)

У надыходзячую кампанію ўся пастаўка работы будзе азначна розніцца ад леташняй. У мінулым годзе ў Беларусь была зьвернута найбольшая ўвага на рэалізацыю завозу хлеба в-ва межаў БССР, на справу ўнутрыбеларускіх загатовак была зьвернута належная ўвага толькі са студзеня 1928 г. Адпаведна гэтаму была і пабудавана загатоўчая сетка.

У надыходзячую кампанію акрамя завозу хлеба, які адным Саюзхлебам будзе рэалізаваны прыблізна колькасьцю звыш 20 мільёнаў пуд., у распараджэньне Саюзхлебу паступіць 3 мільёны хлебапрадуктаў з мясцовых загатовак. Гэта сума разьмяркоўваецца наступным чынам. Ад саўгасаў будучы перададзены таварыны лішкі ў разьмеры 500 т. пудоў, ад калгасаў—300 тысяч пудоў; паступленьні памольнага збору ад млынаў будзе перададзена ў разьмеры 100 тысяч пудоў.

Шляхам сваячасовага авансаваньня сыстэмы Белсельсаюзу будучы ўнікнуты меўшыя месца ў мінулы год выпадкі недахопу сродкаў у патрэбны моманты.

Саўгасам і калгасам за хлеб, які будзе здавацца буйным партыям, да канвэнцыйнай дацэ будзе дадзена выдывацца па 2 кап. з пуда. Надбаўкі-ж будучы выдывацца за тэрміновасць здачы. За збожжа, здае да 1 верасня, будзе ўстаноўлена надбаўка звыш устаноўленай цаны ў 4 кап. з пуда.

Зараз ужо праводзіцца падрыхтоўка і рацыяналізацыя апарату Саюзхлебу.

Зараз падыходзіць да канца правэрка ўсяго апарату на мясцох. З прычыны таго, што Хлебапрадукт у мінулым клаў у аснову работу па рэалізацыі завезенага хлеба, дык большае частка работнікаў ня мае

Белкаапсаюз--буйнейшы загатоўца хлеба

У мінулай кампаніі сыстэмай спажывецкай каапэрацыі было загатоўлена па БССР звыш 1 міль. пудоў хлеба. На гэты год па пляне Наркамгандлю на Белкаапсаюз у асобе яго пізавай сеткі ўскладзена заданьне загатоўваць 2.500.000 пудоў збожжа прадуктаў. Такім чынам, згодна пляну, Белкаапсаюзам павінна быць загатоўлена каля 50 проц. усяго на мечапага да загатоўкі хлеба. З агульнай колькасьці ў 2.500.000 пудоў, 1.400.000 пудоў падае на загатоўку ад млыноў, якія здаюць хлеб у парадку памольнага збору.

Нізавая сетка ўжо падрыхтавана да працы і прыстасавана да ахоту хлебазагатоўчага рынку. Належны ўказаньні ад падрыхтоўцы асававага складу дадзены па месцы. Сетка забясьпечваецца поўнасьцю тарай, вагамі і прыладамі для ўстанаўленьня якасьці збожжа. З млынамі зроблены дагаворы аб здачы імі памольнага збору. Паступленьні ад млыноў, хоць і ў вызначанай колькасьці, але ўжо ёсьць. Кантроль за правільнай здачай млынамі хлеба праводзіцца каапэрацыйнай на мясцох. З гэтай мэтай на млынох уведзены вучот і належная справаздачнасьць. З прычыны таго, што большае колькасьць прынятага ад млыноў хлеба пойдзе на здавальненне бяднейшага насельніцтва вёскі, то ў гэтай працы мае вялікае значэньне ўдзел і дапамога па кантролю з боку сельскіх арганізацый: сельсаветаў і камітэтаў узаемадапамогі. Трэба думаць, што Белкаапсаюз выканае плян, бо ў мінулым годзе ў

Для каго будуюцца кватэры?

Дзе правільная палітыка ў будаўнічай каапэрацыі?

Кватэры ў пасёлках не па кішэні рабочага (У парадку абгаварэньня)

Нежаданы элемент у каапэрацыі

У газ. «Зьвязда» № 174 у артыкуле за подпісам «Работы заводу» было адзначана, што рабочы і служачыя в малым заробкам ня мае магчымасьці прымаць удзелу ў кватэрна-будаўнічай каапэрацыі.

Таксама, дзякуючы выпрацаванай Белжылсаюзам інструкцыі аб парадку атрыманьня кватэры і зьбраўня паў, становіцца членаў каапэратыву, якія атрымліваюць невялікую пэнсію, яшчэ больш пагоршылася.

Трэба адзначыць, што, па сутнасьці ўсё, што напісана ў замятцы, правільна.

Зараз пайшчыкі в малым заробкам не зьяўляюцца жадаемым элемэнтам у будаўнічых каапэратывах. Якія-б ільготы Белжылсаюз ня ўжываў да груп рабочых і служачых в малым заробкам—яны зьяўляцца дапамогай толькі на паперы, а не на справе.

Справа ў тым, што Белжылсаюз ужывае палітыку, у той час, як трэба ў карані пераглядаць усю арганізацыйную структуру будаўнічых каапэратываў.

Скажэньне лініі

Зараз у каапэратывах практыкуюцца наступнае: член таварыства набывае пай, які ўстаноўлен адналькова для ўсёх у 50 руб., потым пайшчык атрымлівае кватэру і становіцца намінальным «уласнікам» кватэры.

Пасля пайшчык выплачвае належную суму ў той тэрмін, на які выдзена пазыка, і акрамя таго плаціць процанты па пазыцы і розныя выдаткі па эксплёатацыі дамоў. Бязумоўна, такі парадок толькі на карысьць групам пайшчыкаў в вялікім заробкам. Напрыклад, члены таварыства, якія зарабляюць па 40 руб. у месяц, павінны плаціць па 6 р. 66 к. у той час, як па стаўках камгасу ім гэтакія-ж самыя кватэры абшлісь-б у 3 р. 36 к. у месяц (на 100 проц. даражэй). А члены таварыства з заробкам у 110 руб. павінны плаціць 7 р. 50 к. замест 13 руб. на стаўках камгасу—гэта значыць па 50 проц. таней.

Акрамя таго мы сустракаем яшчэ наступныя адмоўныя моманты. Аднолькавыя па вялічынне кватэры доюцца ўсім членам каапэратыву незалежна ад ліку членаў сям'і. Культывіруецца паміж членамі дробнаўласніцкія навывкі замест ка-

апэратыўных: адны з членаў каапэратыву, атрымаўшы кватэры, займаюць плошчу звыш нормы пры наяўнасьці агульнага кватэрнага крыжысу, а іншыя здаюць пакой кватэрантам па спекуляцыйных цэнах, так што ўласная кватэра ня толькі ім нічога не каштуе, але яны зарабляюць на гэтым.

Інструкцыя Белжылсаюзу ўскладнае разьлікі в членам каапэратыву—просты бухгалтар ніяк ня можа іх зрабіць і толькі інструктар Белжылсаюзу робіць разьлікі.

З гэтым зьявішчамі трэба рашуча амагацца.

Неабодна раз на заўсёды памятаць, што забудоўшчыкам зьяўляюцца ня кожны член каапэратыву пасабно, а ўвесь каапэратыву ў цэлым, што сродкі на будаўніцтва дае савецкая ўлада, што ў сувязі з гэтым у будаўнічых каапэратывах павінна праводзіцца правільная кватэрная палітыка.

Нашы прапановы

Разьлікі ўнутры каапэратыву трэба пабудоваць наступным чынам:

Члены каапэратыву павінны сабраць пай у разьмеры 10 проц. кошту кватэры на працягу ад 1 году да 10-ці ў залежнасьці ад матэрыяльнай забясьпечанасьці. Гэты пай зьбіраецца ўвесь час як да, так, і пасля атрыманьня. У выпадку выхаду членаў каапэратыву гэты пай зварочваецца цалкам.

Пасля атрыманьня кватэры пайшчык плаціць за кватэру згодна заробку з некаторай невялікай надбаўкай супроць ставак гарсавету, якая пакрывае процанты на пазыцы. Адбудаванай плошчай распараджаецца толькі праўленьне каапэратыву. Яно прадастаўляе гэту плошчу па норме для данага пункту, у залежнасьці ад ліку членаў сям'і.

Каб каапэратыву меў магчымасьць выплачваць пазыку на будаўніцтва, ён павінен разьмеркаваць кватэры паміж групамі членаў з такім разьлікам, што недабор кватэрнай платы ад пайшчыкаў з ніжкім заробкам пакрываецца лішкам платы ад пайшчыкаў з вялікай пэнсіяй.

Белжылсаюзу трэба адмовіцца ад сваёй інструкцыі, якая няжыццёва і не адпавядае кватэрнай палітыцы, і паставіць гэта пытаньне на абгаварэньне сходаў пайшчыкаў.

Пажадана, каб самі пайшчыкі будаўнічых каапэратываў выказаліся ў газэце па гэтым пытаньні.

Каапэрацыйны працаўнік.

За чым глядзіць Белжылсаюз

(Рабочы пасёлак 1-га мая)

Тры гады існуе рабочы пасёлак 1-га мая. За тры гады ня было такога жвавага і шумнага сходу, як на гэты раз.

Сход пайшчыкаў вырашыў два важныя пытаньні: аб наапаўленьні 10-процантнага паявога капіталу, без якога немагчыма разьвіваць будаўніцтва, і аб лішняй жыльлёвай плошчы, якую да гэтага часу зьяўлялі самі пайшчыкі. Пяпер лі-

Надта дарагія кватэры: замест 3-4.000 яны каштуюць да 7.200 р. Такім чынам пайшчыкам прыходзіцца плаціць за кватэры звыш 15 р. у месяц—плос апал і асьвятленьне. Гэта зусім не па кішэні рабочым, якія атрымліваюць невялікую пэнсію.

Акрамя таго будаўніцтва вельмі дэрнае.

Калі ідзе дождж, вада трапілае ў

радавую сельку і перадало іх незможным сляхам. Кулакі, каб сарваць гэтую работу, распаўсюджвалі злыя чуткі аб тым, што ачышчанае збожжа забяруць і г. д. Аднак, праца прайшла з поспе-

Рэкавіфікацыя таварыства зьяўляецца як-бы сьветлай плямай на фоне пасуўнасьці шэфскіх арганізацый. 3 агульнага ліку 145 супрацоўнікаў—130 зьяўляецца зьвязанымі членамі шэфтаварыства.

Спэцыялы... дакладах

(Аб'яднаная вайсковая школа)

Не вызначаюцца жывой і практычнай працай у справе шэфства над вёскай і АБВШ.

Тут тыя ж фармальныя адносіны, той-жа культурніцкі ўхіл—пасылаюцца кнігі, якія аджылі свой век і нікому не патрэбны.

Самаарганізацыя селянства вёскі Гайны, Лагойскага раёну, не адана належнай увагі.

На вёску выяжджаюць толькі ў сьвяты, галоўным чынам для прывітаньня дэлядаў. І сьледу ад таго, што шэф прабудзе на вёсцы адзін-два дні, няма нікага.

Прабавалі пасылаць кіно, але пастаюць, па тэхнічных прычынах, зрываюцца.

Матэрыяльнай дапамогі грамадзкім арганізацыям вёскі ніякай ня робіцца, хоць сродкі ёсць, але кі-

раўнікі лічаць, што лепш трымаць іх на бегучым рахунку, чым даць у пазыку машынным таварыствам.

У заключэньне неабходна даба-віць, што школа заўсёды пасылае на вёску добрых дэлядаў. Вось чаму тут насельніцтва больш сьвядома адносіцца да палітычных падзей і савецкага будаўніцтва.

Наогул-жа, калі прасачыць працу шэфтаварыстваў усіх трох раёнаў г. Менску, дык трэба адзначыць, што яна на зусім здавальняючая.

Мала аддаецца ўвагі таёму ражнаму пытаньню, асабліва ў той час, калі неабходна прыняць хуткія і рашучыя меры да ўзмацненьня сацыялістычных элемэнтаў вёскі. В. З.

калісаў—300 тысяч пудоў; паступленьні памольнага збору ад млын-ноў у гарадох выявіцца ў суме 600.000 пуд. Белсельсаюз адасць 750 тысяч пуд. Спажывецкае кааперацыя в агульнай суме яе загатовак адасць 250 тысяч пудоў. Гэтая колькасьць будзе перакінута в вытваряючых у спажываючых раёны БССР. Паміж Саюзхлебам, Белсельсаюзам і Белкааперавам заключваюцца адпаведныя дагаворы. Самі апараты Саюзхлебу будзе загатоўлена 600 тысяч пудоў. Загатоўчыя пункты Саюзхлебу будуць знаходзіцца галоўным чынам ў гарадох і пры станцыях, а таксама ў некаторых глыбінных пунктах вытваряючых раёнаў. Усяго наметана 15 пунктаў (акрамя 7 акруговых агенцтваў Саюзхлебу), якія самастойна будуць весці загатоўку. Работа гэтых пунктаў будзе пэсна ўвязана з работай кааперацыйнай сеткі.

Акрамя хлебапрадуктаў Саюзхлеб згодна пляну павінен загатоўваць 100 тысяч пудоў ільня насення. Лябазы Саюзхлебу будуць існаваць выключна ў акруговых цэнтрах. Яны будуць адпускаць хлебапрадукты для пачатку гарадзкога хлебапачыньня, не ахопленнага кааперацыяй: працоўных калектываў, больніц і інш.

Радам мерапрыемстваў будзе забясьпечан гарміновы і сваячасовы характар загатоўчай работы.

шумным кіну ў новую работу па рэалізацыі завезенага хлеба, дык большая частка работнікаў ня мае дастатковых навыкаў у загатоўчай рабоце. Работа па прыстасаванні апарату да новых задач зьяўляецца вельмі важнай. Гэта работа на мясцо праводзіцца пры прыкметным садзейнічаньні і кіраўніцтве мясцовых савецкіх і партыйных арганізацый.

Да канца жніўня ўвесь апарат будзе правяраны і поўнасьцю прыстасаваны да работы.

Работа па рацыяналізацыі працэсу хлебазагатовак праводзіцца спецыяльнай эканамічнай камісіяй. Якая распрацоўвае пытаньні хаваньня, перакідкі хлеба, спрошчанага справаздачасьці і інш. У працэсе работы зьяўляюцца і некаторыя недахопы. Калі в трысьціраваным саўгасамі Белсельтрасу і Менсельпрому дагаворныя адносіны наладжваюцца, дык рад саўгасаў, якія знаходзяцца пад загадам асобных арганізацый, ухільяецца ад заключэньня дагавору і адачы таварных лішкаў. Такія адносіны да справы, асабліва ў гэтым годзе, канечна, недапушчальны.

Работа па загатоўках пачнецца в пачатку верасьня. Мы спадзяемся, што ў гэтым годзе кампанія пройдзе паспяхова. Пры дагаворанасьці паміж асноўнымі загатоўцамі ў БССР выключна магчымасьць канкурэнцыі і ажыятажу, якія наглядзіліся ў мінулым годзе ў некаторых пунктах.

ба думаць, што Белкаапераз выканае плян, бо ў мінулым годзе ў працягу 1-га паўгодзьзя кааперацыя не рабіла энэргічных крокаў да працы па загатоўках. У наступную-ж хлебазагатоўчую кампанію на гэту працу з самага пачатку будучь адданы ўсе сілы.

Спаганьне сродкаў па самаабкладаньні ў Меншчыне праходзіць дрэнна

На 15-га ліпеня па 17-ці раёнах Менскае акругі праведзена самаабкладаньне ўсяго на суму 487.657 руб. або 87,08 проц. гадавога заданьня. Сабрана з гэтых грошай толькі 297.579 руб. або 61,02 проц. прынятай оходамі сумы.

Асабліва слаба спаганьне ороднаў па самаабкладаньні праходзіць у Пleshчаніні, Бягомьскім і Астрашчынска-Гарадзецкім раёнах.

Акрамя слабога паступленьня прынятых оходамі сум яшчэ горш справа з оскрыстаньнем сабраных грошай на мерапрыемствы, вызначаныя правесці за кошт самаабкладаньня.

Усяго з паступіўшых грошай выдаткавана 44,53 проц., што стварае пагрозу невыкананьня мерапрыемстваў, намечаных оходамі.

шываючыя плошчы, якую да гэтага часу здавалі самі пайшчыкі. Цяпер лішнюю плошчу (згодна пастановы оходу) можна здаваць толькі пайшчыкам з дазволу праўленьня.

Выступаўшыя рабочыя здорава крылі Белжылсаюз. Ёсць за што. Яшчэ няма выкапаўчага ваштарысу на будаўніцтва 1925 г.

З лістоў рабочых Абураючыя адносіны да рабочай ініцыятывы

Пры правядзеньні «тэдня абароны» ў мінулым годзе рабочыя Азарыцкай лесалініі (Талачынскі раён, Аршанскае акругі) адлічылі 25% зароботку за дзень на пубодову самалёту «Адкаа Чэмпбэрлену».

Сабраныя грошы былі здадзены скарбніку заўкому Машкараву для накіраваньня па прызначэньні.

Рабочыя спадзяваліся, што грошы ўжо насланы і яны сваімі адлічэньнямі дапамагі будаваць савецкую авіяцыю.

Толькі нядаўна выявілася, што грошы яшчэ ляжаць у заўкоме. Сход пастанавіў перадаць гэту справу ў пракуратуру для прыцятненьня вінаватых да адказнасьці. В. К.

Калі ідзе дождж, вада трапляе ў кватэры, з усіх вакоп і дзьвярэй дзьме, дзьверы ледзь трымаюцца на петлях. 12 кватэр ужо другую зіму застаюцца без сьленаў, а яны рабочым вельмі неабходны. Белжылсаюз глядзіць скрозь пальцы на гэтыя парадкі. Пакроўскі.

3 лістоў рабочых Пралетары ў дужках

На барысаўскіх фабрыках працуюць рабочыя, якіх можна назваць пралетарамі ў дужках.

Можна прывесці шмат фактаў, якія пацьвярджаюць гэта. На гуде імя Домбала працуе Янушкоўскі Ірнат, які мае сваю гаспадарку, 10 дзясцін зямлі, каня, дзьве каровы, 5 калод ічол і іншую маемасьць.

На фабрыцы «Чырвоная Бярэзіна» працуе Валенцін Янушкоўскі, які таксама мае сваю гаспадарку.

Цікава, што гэтыя рабочыя наймаюць сёзонных батракоў для апрацоўкі зямлі.

Гэтыя факты сьведчаць аб тым, што справа прыёму новых рабочых на фабрыкі пастаўлена дрэнна. Пыжык.

Хлеб

(Апавяданьне)

1.

Вясна. Гэтае адно слова прынясло сёлета і радасьць і гора. І гэтая вясна была не такая, як трэба. Быў холад, ішлі дажджы, была вялікая гразь. Прайсці на вуліцу—значыць пакупацца ў гразі. Вецер быў халодны, жорсткі. Калі прыходзілася ісьці супроць яго, дык ён быццам рэзаў твар, быццам удаўся ў скуру. Ён прабіраўся і пад вопратку. І тады было так холадна, як узімку. Хацелася хутчэй дабегчы да хаты і ня выходзіць з яе аж датуль, пакуль ня сьцігне гэты сірны вецер і ня суніецца холад.

І людзі рэдка паказваліся на вуліцах. Калі няма ніякай справы, дык спакойна сядзелі ў хатах, або спалі. Зрэдку ў задзірных кутках на дварах рабілі што небудзь. І то ня доўга, бо і ў задзірку холад знаходзіў.

Пачалася праца на полі. Людзі сьпяшаліся скарыстаць той час, калі ня было дажджу. А гэтага часу было мала. Дождж паліваў працу людзей, і яны гаварылі, што сёлета збожжа будзе нячыстае, травністае.

А ветры дзікія гулялі ў гэты час, і іх нясуныны разгалі адбіваўся на другіх. Калі Сымон быў у полі, яму вецер жартава сарваў дах з хаты і кінуў яго аж на Макараў гарод. Сымон ня змог у гэты час паставіць яго на месца, і хата засталася раскрытай. Дождж ішоў, і праз столь цяжкі ў хату буйныя струмені вады. У хаце было мокра, гравка, і пах няпрыемны быўся ў нос. Жонка Сымона як ні білася, каб у хаце быў хоць які парадак, але нічога ня выходзіла.

Аднойчы была навалыніца. Дождж ліўся як з вядра. Раптам байнула агромністая маланка і накіравалася да Грышкавага гумна. Сьледам за гэтым грывінуў трэскучы гром і загарэлася Грышкава гумно. Гэта бацьчы Сымон.

Людзі, над ліўнем дажджу, кінуліся ратаваць гумно. Яно гарэла, палыхаючы буйнымі языкамі агня ўсе бакі. Нават такі вялікі дождж ня

мог затушыць яго. Людзі са усіх сіл пачалі раскідваць сьценны гумна. Раскідвалі скура, не адчуваючы таго, што іх мочыць дождж. Толькі чуліся розныя крыкі, галасіла моцна Грышкава жонка, кідаючыся ва ўсе бакі. А сам Грышка стаў у баку і глядзеў, як прабавалі людзі, як ратавалі яго гумно. Грышка і ня кінуўся зрабіць гэта, бо ногі ня рухаліся, рукі віселі, як ненатрэбныя сукі. Усё ў ім занямела. Толькі як раскідалі людзі шэрадную частку гумна, ды згарэла сець і ваднія сьценны, ён праказаў.

— Ну, дыпер я зусім прапаў... Голас яго быў прыдушаны, безнадзейны. Але сляны супакоілі яго: — Нічога, Грышка!.. Ня сумуй... Атрымаеш сстрахоўку, купіш лесу, а мы паможам табе перавезці яго і скідаць гумно... Нічога...

Дождж ліў. Агонь зьмяняўся. Сяляне пакінулі месца пажарышча. Грышка-ж астаўся і, як толькі ўсе разышліся, увай на зямлю і горка горка заплакаў. Толькі гадзіны праз дзьве ён вярнуўся да хаты...

Зрэдку-зрэдку выпадалі добрыя сонечныя дні. Тады ўсе ад малага і да старога выходзілі на вуліцу і граліся сонечным цяплом. Асабліва многа ў гэты дзень бывае на полі людзей. Пад сьпёкай сонца працуюць яны цэлы дзень і не замораюцца. Вечарам усе ў адным месцы,—гавораць, перагаворваюць і судзяць. Асабліва шмат гаворкі пра хлеб. Гэта гаворка займае ўсіх. Чутны лаянка, крыкі і ўсё гэта таму, што кожнаму цяжка бяз хлеба, што кожны хоча дастаць яго дзе-небудзь. Але няма дзе.

У вёсцы Крывель амаль усе ня маюць хлеба акрамя некаторых замочнікаў. У Макара дык аж з горла прэ. Некуды дзяваць хлеба, і ён дае яго ў доўг, але ўгаворваецца так, што таму, хто пазычае, цяжка будзе выканаць яго ўгавор. І таму да яго рэдка хто ходзіць. Больш церпяць, або чакаюць таго часу, калі прыязуць у кааператыву. Надзеі мала, але чакаюць. Нарэшце дачакаліся. Прывезлі ў кааператыву крыху мукі і даюць толькі па пудзе. Але і гэта добра. Хопіць і гэтага на нейкі час. А там мо' яшчэ падязуць. Вось так і пратрымаюцца да новага ўраджая.

Толькі жыта нешта сёлета ня скорарасьце. Месяцы праз два-тры можна будзе жаць. Чакаць доўга і цяжка. Затое якая радасьць будзе, калі сьпелыя калосы зьбяруць жней ў снапы, а людзі пазовалі на гумны, дзе іх пачнуць малаціць. Якая радасьць будзе, калі будзем есьці першы кавалак новага хлеба... Эх... толькі хутчэй бы гэта!..

Над вёскаю ціха ўсплывала вясновае сонца. Яно разьлівала свае праменьні па загонах, раскідала іх па вялікіх прасторах палёў. Вёска прыштурчлася пад сонечным сьмехам і прагавіта лавіла яго ў свае шэрыя і даўгія лапы. І кожная хата шырока расчыненымі вачыма-вокамі глядзела на сонца і лавіла яго сьмех-праменьні.

Над вёскаю ціха ўсплывала вясновае сонца. Яно разьлівала свае праменьні па загонах, раскідала іх па вялікіх прасторах палёў. Вёска прыштурчлася пад сонечным сьмехам і прагавіта лавіла яго ў свае шэрыя і даўгія лапы. І кожная хата шырока расчыненымі вачыма-вокамі глядзела на сонца і лавіла яго сьмех-праменьні.

Вецер ціха калыхаўся над шэрымі саламянымі дахамі і жартаваў, сьмяяўся з саломай. Яго сьмех рассыпаўся над вёскай дробна-чароўнай музыкай слоў. Яго сьмех слухалі хаты, слухалі дрэвы, што былі параскіданы па ўсёй вёсцы. Яго сьмех пранікаў ім у сэрца і слаў там мяккую пасьпелю.

Дзень быў сьвяточны. Усе высыпалі на вуліцу. Такі прыгожы і сонечны дзень быў першы раз увясну. — Ледзь дачакаліся,—праказала бабуля Тацяна, выпашы на вуліцу і сьцішы на прызбу.

Яна ледзь хадзіла. Зусім не магла працаваць. Сілы слабілі. Цяпер жыве яна ў сына. Ён толькі адзін у не і застаўся. Было цяж. Адзін вагінуў на вайне. Адзін зараз дзесьці камісарам. А два паехалі далёка-далёка ад роднай старонкі, аж на далёкі Каўказ. Пшчуць яны адтуль, што тамака жывецца нішто сабе, але навалак няма нічога роднага, усё чужына. І таму жывецца часамі сумна. Часта здаецца сум па бацькаўшчыне і нязвычайна моцна хочацца тады пабыць на ёй, набачыць яе хоць адзін раз, хоць адным вокам...

Часта любілі сяляне збірацца пад ліпамі, што раскінуліся вялікім гаем каля грэблі. І сёння сабраліся сюды. Усе прышлі.

Густым роём сляпіліся між сабою галасы. Іх было шмат. Яны былі розныя. І здавалася, што выказвалі яны неаднолькавыя, далёкае па сэнсе і

разумьні. Але, услухаўшыся ў іх падумаецца, што адна думка паўне ў галовах сляян, што адно імкненьне ў іх.

— Вайна, браткі, будзе... Вось што... Вы думаеце, чаму хлеба няма... Чаго яны не дастаўляюць у кааператывы?... Салдатам зьбіраюць, вось што—казаў Макара.

— Салдатам, салдатам—перадражніў яго Сьцяпан.—Такія вась, як ты, пасхоўвалі хлеб у свае сьвірны з вясні, а ўвесну другім пазычаць, каб лішнія садраць.

Гаварыў Сьцяпан абурана, злосьна паглядваючы на Макара. Ён быў сярдзіты на яго за тое, што той загадаў яму за пуд хлеба тры дні працаваць.

— Ну, хіба гэта можна, каб за пуд хлеба ды тры дні працаваць... Дзе гэтак было...

— А ты хацеў не працаваўшы ды хлеб есьці?... Не, брат, так ня бывае... Дудкі так зьясі...—накрыўся Макара.

— Дык гэта за пуд хлеба табе тры дні працаваць... Згары ты з ім,—кінуў Сьцяпан.

— Ня бойся, з хлебам не згару, а ты вась хадзі з падшчымленым хвостом—агрызуўся Макара.

Гэта не спадабалася нікому. І розныя галасы пачалі кідаць жорсткія словы ў бок Макара, а невясьцю глядзючы яму ў вочы.

— А табе смачна будзе, калі будзеш бачыць нас з падвеззенымі жы ватамі...

— Табе, нябось, добра, наеўшыся... — Аб другіх і не падумаеш?

— Мусіць ня быў з пустым брухам?

— Дзе-ж яму будзе, калі сьвірны поўныя хлеба.

Макара заморгаў вачыма. Твар яго пачырванеў. Яму сорамна стала. Злосьць разабрала на сялян. Ён адвёў вочы ў бок і праказаў:

— Што мне вам хлеб аддаваць за бяспэнак. Хочаце, мусіць, не працаваўшы есьці.

— За нас ня бойся, мы ня горш цябе прадуем. Нават крыху болей—адказаў Сьцяпан.

— Ого, яшчэ хацелі, як жабракі прасіць—зарагатаў Макара.

— Чаго рагогач, гад паршчыкі!.. Думаеш—мы ня ведаем, што любя табе, што мы хлеба ня маем?—ускочыў абураны Сьцяпан.

— А як-жа! Люба глядзець на гультаёў, калі ім дрэнна—тым-жа тонам адказаў Макара.

Сяляне яшчэ больш завлавалі.

— Мы гультаі?.. — А ты хто?.. — На цябе толькі людзі працуюць...

— Сам ты нічога ня робіш... — Здох-бы з голаду, каб ня ўмеў круціць...

Больш за ўсіх крычаў Сьцяпан. Ён падскочыў да Макара і ўвесь час махаў рукамі каля яго твару. Вочы яго сьмалі агонь гневу, губы дрыжалі і ён лаў Макара. Макара злаваўся і пачынаў крычаць:

— Чаго разьехаўся?... Думаеш—баяся?... Няма каго тут баяцца... Адной рукою ціскаю і да зямлі прыдуш...

— А ну, прыдушы... Паглядзім—хто каго. Думаеш, што малы і худы, дык паддамся табе... Хоць і бяз хлеба жыць, але вдомеў-бы з табою справіцца...

— Спраўляка яні знайшоўся... Ды мне такіх, як ты, на фунт сто сусаных трэба—агрызуўся Макара.

— Наспрабуй ты хоць з адным сухім справіцца.

— Кіўні на сабаку—брахадць будзе...

— Сам ты сабака! і зьвер яшчэ. Макара махнуў рукою. Бачыў ён, што злукоцца сяляне. Ваяўся, што біцца будзе. Во ня раз так было. Ледзь ня так,—зараз адкомніць. З затайнай злосьцю ў сэрцы пашоў дадому Макара. Ідучы думаў:

«Пачакайце... Ня так будзе... Згодны будзеце і на большае... Паць дзён за пуд працаваць будзеце»—і абдумваў пляны. А пляны былі розныя, былі вялікія. Выканаць іх зьбіраўся Макара. Агнём ударыць у твар ворагаў, каб адляцелі ад яго ня пісуюшы. І ў душы было так прыемна адчуваць Макару асалоду над мукамі Сьцяпана і іншых.

III.

Макара сабраўся ў мястэчка. Да яго недалёка, усяго пятнаццаць вёрст. Туды даехаць Макару, дык як піць

даць. Кони здаровыя, сытыя, як страля будуць ляцець. Але-ж трэба ўзяць жыта пудоў пятнаццаць, прадаць. Дык і коні гнаць ня варта будзе, бо воз-жа цяжкі.

Макара запрог пару. Запрот у добрыя калёсы і палажыў тры мяшкі жыта. Паверх на жыта паклаў сена, каб ня відаць было мяхоў. І рашыў прадаваць так, каб увяць у трыдарагі. Бо калі-ж садраць, як ня зараз.

Прадаў, небажальна прадаваць па дарагой цапе. Міліцыя можа адабраць. Але Макара спадзяваўся, што прадаць.

Калі адчыніў ён браму, каб выехаць з двара, да яго прышоў сусед Сымон. Прывітаўся з Макаром і запытаў:

— Ці можаш ты, Макара, пазычыць мне на адработак.

— Магу... Колькі-ж табе?.. — Ды хоць пуд дай...

— Ну, што-ж... Дай магу... Тры дні толькі папракуй...

— Ну, што ты, Макара?.. Хіба можна так?

— Што так... Дарма-ж, брат, не даюць.

— Дарма я ў цябе і не прапу. Ты толькі па-чалавечаму плату бярэ.

— Іначай, брат, не магу. Калі хочаш, дык бярэ, а—не, дык не марудзь часу.

— Макара... будзь ты хоць добрым суседам. Ну, як-жа гэта можна, каб за пуд хлеба працаваць тры дні. Гэта-ж відам ня відана, і слыхам ня слыхана.

— Ну, брат, няма калі, ехаць трэба—адказаў Макара і шмаргануў за лейцы.

Кони затупалі, а Сымон завярнуўся і пашоў дахаты, нічога не скаваўшы на апошнія словы Макара. Не хацеў і прасіць, бо ведаў, што ня выпрасіць у Макара, хоць і паміраць будзеш. Такі ён чалавек, што другіх паганіў-бы.

Кони беглі шпарка. Калёсы трасліся. На іх падкідаўся Макара і пагнаў коня. Думы запаўнялі яго галаву. І ўсё нейкія дрэнныя, агідныя. Толькі аднаму яму яны былі вядомыя і блізкія. На думкі іншых людзей яму, Макару, напывала.

Насустрач Макару ехала другая фурманка, у якой сядзелі два ча-

лавекі. Калі яны параўняліся з Макарам, ён крыкнуў:

— Гэй, добрыя людзі, адкуль едзеце?..

— З мястэчка... — А пачом там хлеб?—запытаў Макара.

— Дарага каштуе, нават да трох рублёў пуд даходзіць, толькі міліцыя не дазваляе прадаваць.

— Чаму?

— А хто я ведае... Мусіць, спякуюляцы тады разаўеца.

— Ага, бываець здаровы,—гугнуў Макара і пагнаў коня.

— Бывай,—адказалі ўстрэчныя.

— Эгэ... Значыцца, дрэнныя справы. Тут прадаваць трэба ўмець, а то пападзешся—падумаў Макара.

Здалёк паказалася мястэчка. Яно падліпвала да Макара быццам па рэчцы. Станавілася ўсё большым і большым. А калі Макара пад'ехаў блізка да яго, дык канцоў двух убачыць ня мог.

Варта яму было толькі паказацца перад мястэчкам, як да яго настрочу павысокалі гандляры. Яны пыталі, ці няма прадаць хлеба ці чаго-небудзь ішпага, але Макара загадзі ведаў, што ня варта прадаваць зараз, бо гандляры справяць такі гармідар, што можа і міліцыя зьявіцца. Таму ён усім адказаў, што прадаваць у яго няма нічога. Ад яго адставалі, і ён ехаў нейкі час спакойна. Але, праехаўшы з гоні, яго зноў пыталі і нават шчупалі, ці ёсць што на возе. Макара, злукочы, адказаў, што нічога ён не прадае, нарэшце, спакойна стаў у цэнтры мястэчка і адпрог коня.

Падвод было многа, між імі пмыгалі гандляры, пшчупалі ў вадох, пыталі і, калі было што ў каго прадаваць, таргаваліся, падымаючы спрэчкі і шум. Але прадаўчыч частаваў пакуцца густой лаянкай і гаварыў яму, каб ён ішоў далей. Гандляр ня ішоў. Праз хвіліну-другую пачынаў ішоў таргаванца, покуль не ўдавалася яму купіць тое, што ён хацеў.

Хутка прышоў гандляр і да Макара. Падшоў ціха, ня мацаючы ў калёсах, і запытаў:

— Мо' на продаж што ёсць?

Зьдзекі б. генэральшы над беспрацоўным рабочым

Служкі нарсуд на няклясавых рэйках

Патрабуем зняцця судзьдзяў і аддачы пад суд генэральшы

(Ад нашага сплускага карэспандэнта)

Служкі — горад невялікі: калі ў адным канцы хто чыкі, то ў другім адкажуць «будзь здароў». Там усе ведаць ня толькі, як хто працуе, але нават што ў другога варыцца ў гаршкы. І тым больш даўна, што ў працягу больш году зьдзекі былой генэральшы, пані Дубіскай над беспрацоўным рабочым Найдэлем ваставаліся без неабходнага разгаваньня з боку належных органаў.

Беспрацоўнаму рабочаму Найдэлю, які мае вялікую сям'ю, у маі м-цы 1927 г. быў прадастаўлены ў лік 30 проц. плошчы пакой на вул. Талстога ў доме № 16, які належыць былой генэральшы Найдэ Дубіскай. Ня ўзлюбляла домаўласніца безработнага корбакрута друкарні Найдэля, які жыў на дапамогу ад страхасы ў разьмеры 9 руб. Жыхаром ён аказаўся ненадходным, часта галдае, сьдзіць без абеду і вельмі дрэнна адзеты. Каб пазбавіцца ад такога кватаранта, домаўласніца Дубіскай зачыніла дзьверы яго пакоя.

У працягу амаль што году ўся сям'я Найдэля прымушана была ўваходзіць і выходзіць у свой пакой праз вакно. Зіма была лютая і вако, якое абярнулася ў дзьверы, не магло быць зачынена, як трэба, і вразумела, на працягу ўсёй зімы ў пакой стаяў такі холад, што хоць ваўкоў ганяй. Займаючыся гэткай «фізкультурай» двухгадовае дзіця тав. Найдэля пералазчы права вакно аднойчы ўпала і паламала сабе руку. Дзьверы для Найдэля ўсё-ж і надалей ваставаліся зачыненымі.

Беспрацоўны Найдэль некалькі разоў аварочваўся ў гарсавет і ў камуннадзел. Камуннадзел і гарсавет вылучалі камісіі, якія прыходзілі на месца, высвятлялі становішча і... усё ваставалася паранейшаму.

Беспрацоўны рабочы запазычыўся кватэрнай гаспадыні з р. 60 кап. Яна падала ў суд. Нарсуд (на чале яго тав. Шабалін) пазву Найдэлю на разбор справы ня ўручыў. Судзілі яго заочно. Присудзілі:

— Здаволіць просьбу генэральшы і Найдэля выселіць.

Ёсьць закон, згодна якога прыгавар, раней чым выканаць, абвешчаецца падсуднаму. Заўсёды судовыя выканаўцы даюць у выпадках высяленьня пэўны тэрмін для адшуканьня кватэры. Судовы выканаўца — чалавек рапучы: ён, не паведамляючы Найдэля, выявіўся 29-га ліпеня ўвечары з міліцыянерам і выселіў праз дзьверы ўсю сям'ю Найдэля. Выселіў на вуліцу. А на вуліцы была вялікая бура з вялікім дажджом, пры ветры, які выкарчоўваў стагадовыя дрэвы.

Усю жудасную ноч па ласцы судовага выканаўцы сям'я беспрацоў-

нага рабочага Найдэля правяла пад адкрытым небам.

Раніцаю, калі аб гэтым агідным учынку стала вядома шырокай грамадзкасьці, узнялася цэлая буза. Рабочаму Найдэлю далі другі пакой.

Сталі шукаць вінаватых. І што-ж? Райком абмежаваўся тым, што паставіў члену партыі Шабаліну за гэтае вырашэньне справы на від. Мы лічым, што такому судзьдзі, які каб зрабіць прыемнасьць былой генэральшы, высяляе за запазычанасьць у з р. 60 к. беспрацоўнага рабочага з кватэры і такому судовому выканаўцы, які без папярэдняга выкідае сям'ю на вуліцу ў буру — ня месца ў нашых савецкіх установах.

Даная справа сьведчыць аб тым, што клясавы нюх у абодвух служкіх работнікаў крыху прытуіўся. Мы сьпярэціваем, што ў Служку ня ўсё добра, і спадзяемся, што ЦКК-РСІ выявіць ня толькі даную справу, але і тры абставіны, якія далі магчымасьць генэральшы, домаўласніцы Дубіскай зьдэквацца над беспрацоўным рабочым.

Трэба таксама прыцягнуць гэтую домаўласніцу да кримінальнай адказнасьці, а пакой, які ўваходзіць у лік 30-ці процантайнай нормы, павінен быць адабраны і заселены рабочымі.

Я. К.

БЕЗГАСПАДАРНІКІ ЗЬНЯТЫ З ПРАЦЫ І АДДАНЫ ПАД СУД

Непарадкам у Варанецкім тэхнікуме пакладзен канец

У № 123 «Звязь» у карэспандэнцы «Зьвязда» руйнаваньне культурна-аграмаічнага «вогнішча» апісваліся непарадкі, якія наглядзіліся ў Варанецкім тэхнікуме ў Барысаве.

3-га жніўня калегія Нар. Кам Асьветы заслухала даклад аб выніках абсьледваньня тэхнікуму.

Абсьледваньне паказала, што безгаспадарчасць у тэхнікуме выявілася ў адсутнасьці справаздачы пры атрымальні і выдачы прадуктаў і ў нядабайным захаванні іх. Частка прадуктаў ад такога захаваньня згінула і іх трэба было выкінуць. Тэхнікумам быў адкрыты рад прадпрыемстваў без згоды з мясцовымі органамі, дзякуючы чаму гэтыя мерапрыемствы ня мелі нагрукі і давалі страты.

Абсьледваньне паказала, што ў тэхнікуме таксама кульгае навучальны і выхаваўчы бок справы.

З боку настаўнікаў наглядваюцца нядабайныя адносіны да справы. Частка настаўнікаў часта прапускала лекцыі. У некаторых было 16 проц. пропускаяў. Выяўлена, што ў большасьці настаўнікаў былі вельмі фармальныя адносіны да работы ў тэхнікуме, у выніку чаго ня было таварыскай сувязі паміж студэнтамі і настаўнікамі.

Калегія Наркамасьветы, заслухаўшы даклад, паставіла абвясніць увагу менскага акруговага пракурора на зацяжку сьледства па справе тэхнікуму і звярнулася з просьбай аб паскарэньні сьледства і прыцягненьня вінаватых у безгаспадарчасці да судовай адказнасьці.

У мэтах умаценьня выхаваўчай работы сярод студэнцтва калегія Н. К. А. паставіла зьняць з работы выкладчыка грамадзнаўства т. Рукава, замяніўшы яго больш кваліфікаваным работнікам. Акрамя таго калегія паставіла зьняць з работы ў тэхнікуме бухгалтэра Нікіфаравіча, інструктара па жывёлагадоўлі Карэйшу, загадчыка вопытным полем Голуба і Мельніка за безгаспадарчасць, нядабайныя адносіны да справы.

Кіраўнік фермай тэхнікуму тав. Замойскага, які не ўладае дастатковымі ведамі і адміністрацыйнымі вольнасьцямі, калегія Наркамасьветы паставіла зьняць з работы па сканчэньні гаспадарчага году.

Дырэктару тэхнікуму прапанавана прыняць рад тэрміновых мер да паліпшэньня паставы выхаваўчай і гаспадарчай работы тэхнікуму.

Нам. Наркамасьветы тав. Валасевічу запрапанавана перагледзець штат абслугоўвачага персаналу тэхнікуму і да магчымых пакарачэньня.

М Е Н С К

Безгаспадарчасць на будаўніцтве фабрыкі „Гэрой Працы“

Калегія НК РСІ заслухала даклад аб новым будаўніцтве на фабрыцы „Гэрой Працы“ ў Добрушы. Калегія канстатавала беспладнасьць і безгаспадарчасць у будаўніцтве. Будаўніцтва вялося няпрыгоднымі матэрыяламі і надзвычайна павольна.

Калегія НК РСІ паставіла прыцягнуць вінаватых у безгаспадарчасці будаўніцтва гэтай фабрыкі да адказнасьці.

Сьванс адначасовай гульні ў шахматы

У Менск прыехаў чэмпіён г. Віпэбску Г. Тышлер, які сьвёння ў сазае „Прафінтэрн“ дасьць сьванс адначасовай гульні ў шахматы супроць неабмежаванага ліку ўдзельнікаў. Жадаючы правяць удзел у сьванс павіны прыносіць шахматы і дошкі. Уваход у сад па сьезонных білетах.

Арганізавана камісія садзейнічання

Пры Белсампрамсаюзе арганізавана цэнтральная камісія садзейнічання распаўсюджваньню пазыкі пад старшынствам т. Мар'ясіна. Усім арцэзіям, акресьляючам дана дырэктыва правесці растлумачальную, арганізацыйную работу па рэалізацыі пазыкі.

Павялічэньне стыпендыяў студэнтам

У сувязі з паставой Саюзнага ЦВК і Саўбаркому аб палепшаньні матэрыяльнага быту студэнцтва ЦВ пралет. студу ўбудзіла хатаўніцтва перад адпаведнымі органамі аб павялічэньні стыпендыяў беларускаму студэнцтву. Прапозыцыям унесена прапавова аб павялічэньні стыпендыяў для студэнтаў ВНУ да 24-27 руб. і для студэнтаў тэхнікумаў — да 16-18 руб.

Інтэрнат для студэнтаў палітэхнікуму і музтэхнікуму

У сувязі з магчымым закрыцьцем у Менску курсаў грамадзнаўства Наркамасьветы мяркуе прадаставіць памяшканьне курсаў пад інтэрнат для студэнтаў палітэхнікуму і музтэхнікуму. Інтэрнат разлічаны на 50-60 чалавек.

За дзень

Пай ЦРК 14 руб. 50 к. Праўленьне Беларускаму пры зацьверджаньні кантрольных лічбаў на 1928-29 г. прызнала неабходным давесці сьрадні аплатаў пай па ЦРК на 1-га кастрычніка 1929 г. да 14 р. 50 к.

20.000 руб. на земляўпарадкаваньне ўўрэў. Беларускаму адпусьціў Беларускаму 20.242 руб. на земляўпарадкаваньне ўўрэў. Гэтыя грошы разьмеркаваны па акругах наступным чынам: Менскай — 6.500 руб., Вабруйскай — 3.000 руб., Аршанскай — 2.000 руб., Полацкай — 1.000 р., Магілёўскай — 2.500 руб. і Гомельскай — 5.242 руб.

Продаж мёца на курорты. Курортнае бюро Наркам, аховы здароўя Беларускаму прыступіла да продажу мёца на ахреськія курорты ў вінаградны сэзон. Пасылка на курорт праводзіцца 15-га жніўня і 15 верасьня. Кошт мёца для членаў прафсаюзаў — 150 руб. у месяц.

Здарэньні

Затрыманьне вядомага зьдзеша. Брыгмывшумам затрыманы вядомы зьдзешаў Дзюновэр, які ўчыніў рад кватэрных пакраж.

Крупы для БССР

Наркамгандлем БССР адшукана для Беларусі 20 вагонаў круп, якія разьмеркаваны па акругах для патрэб насельніцтва. Гор. Менск атрымае 3.200 пулоў.

Радые-перадача

Надзеля, 5-га жніўня

11.00—11.25—Мэдыцына і знахарства. 11.25—11.50—Сьляжскі ранішнік. 11.50—1.00—Дзіцячы канцэрт. 7.00—7.30—„Чырвоная Зьмена“ на радые. 7.30—8.00—„Беларуская Вёска“ на радые ў польскім аддзеле. 8.00—8.30—Радыематар на радые. 8.30—8.55—Палітаглад. 8.55—Мастацкая перадача.

Панядзелак, 6-га жніўня

7.00—7.25—Інфармацыя СНК БССР. 7.25—8.05—Беларуская радыегаспадарства ў літоўскім аддзеле. 8.05—8.30—Як сьвёжы лён скарыстаць свае малочныя прадукты. 8.30—8.45—Музычны перапынак. 8.45—9.10—Гутарка ВСФБ. Мэдычны кантроль у справе фізычнага выхаваньня. 9.10—11.00—Мастацкая перадача.

Паведамленьні

Сад Асьветы. У надзелью, 5 жніўня, сьнежак калектыву расійскай драмы з удзелам артыстаў музыкаў; будзе настаўлена нашумулая п'еса Катава „Надартура круга“, кам. у 3-х дзеяў. Пачатак а 9 з пал. гадз. увеч. Білеты на 20 к.

— У аўторак, 7 жніўня, а 7-ай гадзіне ўвечары ў актавай залі Б. Д. У. аббудзена агульны адчынены сход калектыву ЕП(б) В. Д. У.

Абвешта дна:

- 1) Урачытае пасаджэньне.
- 2) Доклад аб 25-годнім юбілеі 2-га зьезду партыі.
- 3) Успаміны і кіно.

— У панядзелак, 6/VIII-28 г., а 7 гадзіне ўвечары, у памяшк. кастрычнікавага РК КП(б)Б, аббудзена нарада сакратароў ячэек і старш. фабзаў-мясцомай-камуністы.

Яўка абавязкова.

— 7-га жніўня, у памяшканьні АК ЛКСМБ а 6 гадзіне веча аббудзена пасаджэньне камісіі па прыёме на курс сакратароў ячэек.

Тав., якія падалі заявы, павіны зьявіцца на камісію.

Мен. АК.

— У сераду, а 7 гадз. веча, у памяшканьні АК сьлікаецца шырокая нарада шэфактыву. Яўка ўсё камуністы і камсамольцаў, працуючых у шэфтатарыстах, абавязкова.

— У надзелью, 5-га жніўня, а 2-й гадзіне дня сьлікаецца нарада пільнарактыву — сакратароў атрады, пільнарактыву зьвёньняў, сакратароў саветаў і навогу актыўных пільнара.

Нарада аббудзена ў памяшканьні пільнарактыву.

— У панядзелак, 6/VIII, а 12 гадзінаў у памяшканьні АПА АК аббудзена нарада камісіі па правадзеньні месячнага на ліквідацыі пільнарактыву.

— У панядзелак а 7 гадз. веча ў памяшканьні АК КПБ сьлікаецца савет „Зьвязьнік“ сумесна з актывам бязбожыкаў. Запрашаюцца наступныя т. т. Кулак (ЦСПБ), Гершон (АК КП(б)Б), Платун (ЦП працасьветы), Нікольскі (БДУ), Далатолаў (ЦССБ), Тышкевіч (рабочы шк. заводу „Пралетары“), Міклуш (рабочы ў лядоводу), Памеранец (субюро АК), Жук (скурзавод), Вайтэнкоў (раб. ляс.), Данцаў (швейнік), Андрэеў (ДПУ), Шукевіч-Трацяцкаў („Бел. Вёска“), Чарнецкі (КСМ), Аболіна (Наркамасьветы), Галкін (Белдзяржкіно), Жукаў Ф. (ЦКБ), Валфсон (прафсаер ВДУ), Тачко (рабочніца МВБ чы.), Чырвенка (рабочы скурзаводу), Вялюкоўскі (рабочы ЦП), Алксееў (падыў), Віткоўскі (Інбелкульт), Дамброўскі (Наркамасьветы), Якубовіч (падыў), Шыманскі (Акрпалітасьветы) і ўсе т. т., якія скончылі курсы бязбожыкаў.

Адказы рэдактар

Я. АСЬМОЎ

Забіты бандыт Грыцэнка

ГОМЕЛЬ. (Улас. кар.). Працаўнікамі Рэчыцкай райміліцыі ў перастрэлцы забіты бандыт Грыцэнка, які аэраваў з бандаю ў Рэчыцкім раёне.

Грыцэнка ўцёк з заключэньня з калені. «Воля» і разам з нейкім Астапенка арганізаваў банду. Банда нарабіла шмат узброеных рабункаў, рабіла напады на сялянскія кааператывы і на савецкіх працаўнікоў.

Пасля забойства Грыцэнкі Астапенка сам зьявіўся ў міліцыю.

Пасылка рабочых на рабфак

ГОМЕЛЬ. Акружчы савет прафэсійнальных саюзаў намяндруе на рабфакні БССР і РСФСР 38 рабочых ад варштату. Адбор кандыдатаў ужо адбыўся.

Юбілей Чангарскай дывізіі

ГОМЕЛЬ. (Улас. кар.). У горадзе пачалося сьвяткаваньне дзясцігодня юбілею Чангарскай дывізіі.

Сьвяткаваньне праходзіць пад знакам змычкі Чырвонай арміі з працоўнымі.

Сёньня, у сувязі з сьвяткаваньнем юбілею, аббудзена ўрачыстае адчыненне іпадруму ў Гомелі.

Падрыхтоўка да прызыву

БАБРУЙСК. (Улас. кар.). У акруговай прызыўнай камісіі шырока разгарнулася падрыхтоўчая праца да прызыву грамадзян нараджэньня 1906 г. Разгледжаны заявы аб ільготах па сямейна-маёмасным становішчы, якія паступілі ад 6 раёнаў. Падрыхтоўчая праца па прызыве будзе скончана ў сярэдніх лічбах жніўня месяца.

Закладка вялізарнага заводу с-г. машын

ГОМЕЛЬ. (Улас. кар.). У надзелью аббудзена ўрачыста закладка новага заводу сельгасмашын.

На заводзе будзе працаваць 1.500 чалавек. Праца будзе адбывацца ў дзьве зьмены пры 7-гадзінным працоўным дні.

Кошт гадавое прадукцыі заводу абыйдзеца ў 7 мільёнаў рублёў.

Завод будзе абслугоўваць ня толькі Беларусь, але і суседнія акругі УССР і РСФСР.

Павялічэньне сеткі ў Барысаўшчыне

Школьная сетка па Барысаўскім раёне для і канцэнтру павялічаецца на 4 камплекты.

У Забавіцкай сямігодцы адчыняецца 6-я група.

На раён прыбула адна хата-чытальня і адна дзіцячая пляцоўна.

С. Е. Н. Я. УТВАТРЫ КІНС

Вышаў з друку, рассылаецца падпісчыкам і паступіў у продаж

№ 5 „ПОЛЫМЯ“ № 5

Мендзярж-Тэатр

3-га жніўня гастрол

Московской художественной оперы

падымаў Г. М. НАМІСАРНЭ У СКАГА.

Палірадыі продаж білетаў у касе тэатру з 2 жніўня ад 12-2 і ад 5-9 гадз. увеч.

БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАВНАЕ ВЫДАВЕЦТВА

Вышлі з друку і прадаюцца

ва ўсіх кнігарнях Белдзяржвыдавецтва, наапаратчых, у кіёсках

Кніга „Восем“ і „Восем“

Мастацкі фільм **„ЗЯЛЕНЫ БУМ“**
ЗВЫШ ПРАГРАМЫ ГАСТРОЛІ
МАР'І ДАНСКОЙ са сваімі
савацкімі нумарамі

Ах аўторка, 31 ліпеня,
пасля доўгага перапынку зноў на нашым экране паўзур-
ная аўторка **МАР'Я ЯКОБІН** у фільме
„У ПЛЫВУЧЫМ ДОМЕ“ Драма ў 7 частках
Толькі 3 дні. Грандыёзны фільм.

Кіно **„ПРАЛЕТАРЫ“**
Дзьве фільмы ў адзін сэрэс
Ад аўторка, 14 жніўня, **НОВАЯ АМЭРЫКАНСКАЯ ПАСТАНОўКА**
„КАМІЛА“ драма ў 6 ч.
„СЯМЕЙНАЕ ШЧАСЬЦЕ“ амерыканскай камядыя ў 6 част.
Каса адчынена ад 5 г. Пач. 1-га сэрэсу а 7 гадз. 30 мін.

Кіно **„ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“**
3 ПРЫЧЫНЫ РАМОНТУ **ЗАКРЫТА**
ДА 7-ГА ЖНІўНЯ.

Менскі Дзярж-Тэатр
Гастролі Маскоўскай Мастацкай оперы
пад кіраўніцтвам Г. М. НАМІСАРНЭўСКАГА

Кіно **„ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“**
Летні сад „КУЛЬТУРА“
3 аўторка, 7 жніўня, новы трыка-прыгодніцкі баявік
„САРВІ-ГАЛАВА“
кіно-раман ў 3-х сэрэсах.
1-я сэрэя **„СРЭБНЫ ШАЛІК“** у 11 частках
у ГАЛОўНЫХ РОЛЯХ **ЧАРЛЬЗ ХЕТЧЫСОН і ЛЮСІ ФОКС**

Кіно **„ПРАЛЕТАРЫ“**
Дзьве фільмы ў адзін сэрэс
Ад аўторка, 14 жніўня, **НОВАЯ АМЭРЫКАНСКАЯ ПАСТАНОўКА**
„КАМІЛА“ драма ў 6 ч.
„СЯМЕЙНАЕ ШЧАСЬЦЕ“ амерыканскай камядыя ў 6 част.
Каса адчынена ад 6 г. Пачатак 1-га сэрэсу а 7 г. 30 м.

Кіно **„ПРАЛЕТАРЫ“**
Дзьве фільмы ў адзін сэрэс
Ад аўторка, 14 жніўня, **НОВАЯ АМЭРЫКАНСКАЯ ПАСТАНОўКА**
„КАМІЛА“ драма ў 6 ч.
„СЯМЕЙНАЕ ШЧАСЬЦЕ“ амерыканскай камядыя ў 6 част.
Каса адчынена ад 6 г. Пачатак 1-га сэрэсу а 7 г. 30 м.

Кіно **„ПРАЛЕТАРЫ“**
Дзьве фільмы ў адзін сэрэс
Ад аўторка, 14 жніўня, **НОВАЯ АМЭРЫКАНСКАЯ ПАСТАНОўКА**
„КАМІЛА“ драма ў 6 ч.
„СЯМЕЙНАЕ ШЧАСЬЦЕ“ амерыканскай камядыя ў 6 част.
Каса адчынена ад 6 г. Пачатак 1-га сэрэсу а 7 г. 30 м.

номі, гісторыі, крытыкі
(СЁМЫ ГОД ВYДАНЬНЯ)
Пад рэдакцыяй: З. ЖЫЛУНОВІЧА, ЯНкі КУПАЛЫ, ІВ. ВАСІЛЕВІЧА, А. БАЛІЦКАГА, М. ЧАРОТА.
З ЁМЕСТ:
ЮГАНЕС БЭХЭР—Адзіная справядлівая вайна (раман); Я. ЛІМАНОўСКІ—Над абрывам (аповесць);
ГЕРГАРТ ПОЛЬ—Песюда-Тэрэнта (аповяданьне); М. ГРАМЫКА—Камрад (верш); А.І. САЛАГУБ—Два
другі (верш); П. РОСІЧ—Новаму богу (верш); АРКАДЗЬ КУЛІШОУ—Быццё (верш); УЛАДЗІМІР
ХАДЫКА—Мое адноша, калясь на месцы стаяць (верш); Б. Выхоўскі—Ідэалізм і матэрыялізм (праза);
Праф. ПІЧЭТА У.—Польска-савецкія адносіны і Рыскі мір (праза); М. БАРКЛІН—Пэрсывіцкінае пля-
навіццё народнае гаспадаркі СССР і БССР; С. БАРЫСЕНАК—Хведар Булашэўскі, беларускі прэтык
—хрысты XVI веку; М. ШЧАБАЦІХІН—Народнае мастацтва ў Савецкім Саюзе; Ф. ВАЙСКОПФ—Агляд
чэха-славацкай літаратуры; Кілігініс: А. БАРЫСЭўСКІ, Л. ЦЬВЯТКОЎ, Mikola Bajkow, А. ШЛЮБСКІ;
хроніка беларускае культуры; хроніка украінскага культурнага жыцця.

**Прываецца падпіска на часопісь „ПОЛЫМЯ“
НА ДРУГУЮ ПАЛОВУ 1928 ГОДУ**

3 ліпеня м.-ца г. „ПОЛЫМЯ“ выходзіць штомесяц, памёрам 10-12 друкаваных аркушаў.
ГАДАВЫЯ і ПОўГАДАВЫЯ ПАДПІСЧЫНІ „ПОЛЫМЯ“, якія ўжо ўНЕСЛІ ПЛАТУ, АТРЫМОўВАЮЦЬ
НУМАРЫ „ПОЛЫМЯ“ ДА НАНЦА ГОДУ ПА РАНЕЙШАЙ РАСЦІНЦЫ, А ТАКСАМА БЕСПЛАТНЫ ЛІ-
ТАРАТУРНЫ ДАДАТАК (га. газ. „Сав. Бел.“ № 295 за 1927 г. і „Зьвязда“ ад 1 студзеня 1928 г.).
ПАДПІСНАЯ ЦАНА на „Полымя“ з дадаткам: на год—12 руб., 6 м-цаў—6 руб., 3 м-цы—3 руб.

— ЦАНА АСОБНАГА НУМАРУ—1 руб. 25 кап.—

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: у рэдакцыі часопісі „Полымя“ (Менск, Савецкая, 63), у Цэнтр. нiгарні
БДВ (Менск, рог вул. Ленінскай і Савецкай), ва ўсіх акруговых аддзяленьнях БДВ, ва ўсіх паштовых
аддзяленьнях, у галоўнай канторы газеты „Зьвязда“ (Менск, Савецкая 63, 3-ці паверх), у канторы
падпісі на газеты „Правда“ і „Известия“ (Менск, Савецкая, 61), у канторы газеты „Беларуоная Вёсна“
(Менск, Савецкая, 63) і ва ўпоўнаважанымі і сельнорамі ва ўсіх раёнах БССР.

За ўсімі сэрэжамі аб недамылах падпісчыкам нумароў „Полымя“ просьба звяртацца непасрэдна ў
тэля ўстанова, якімі прымаецца падпіска на часопісь „Полымя“.

КРЕМ МЕТАМОРФОЗ
ВЕСНУШЕК.
КРАСНОТЫ.
ЖЕЛТЫХ ПЯТЕК.
ЗАГАРА.
УГРЕЙ И ДР.
НЕДОСТАТКОВ
КОЖИ ЛИЦА.

КАЗИМИ

ЛУЧШЕЕ
ИСПЫТАННОЕ
СРЕДСТВО
ПРОТИВ

**„СЕКАРОВСКАЯ
ЖИЛКОСТЬ“**

ВЫТЕЖКА
СЕКАРОВСКОГО
ЭКСТРАКТА
TESTIBELONUM

ВЫБИТЕ
во всех
АПТЕКАХ И
МАГАЗИНАХ
САНИТАРНЫ
СССР

В СЛУЧАЕ
ОТСУТСТВИЯ
В МЕСТАХ
ПРОДАЖИ
НЕ ПЕНЕЕ
НА ФАКОНОВ
ПЕРЕСЫЛКА
И УПАКОВКА
ЗА НАШ СЧЕТ

ПЕЧЕБ. УЧР
И ВРАЧАМ
ДЛЯ ИСПЫТАНИЯ
„CRATIS“

„МОСКОПРОВОД“

ЛАБ. ПЕРИЯ КОО... ТИВА
ОБЪЕКА ПЕРИЯ

ОТД. 10

Праектнаму бюро ВСНГБ
патрэбна памяшканьне
з 3-х пакояў у цэнтры
гораду.

З ірапановамі звяртацца: Са-
вецкая, 77, тэл. 10-40.

**ПРАДАЮЦЦА
старыя газеты,
папяровы зрыў
і макулатура.**

Зварачацца ў Галоўную
Кантору газ. „Зьвязда“
Савецкая, 63.

ЛЕПЯШЫНСКІ П.—Ан вытонаў бальшавізму. Да 25-годзьдзя 2-га зьез-
ду партыі. Стар. 64. Цана 15 к.

М. БУХАРЫН—Тэорыя гістарычнага матэрыялізму, агульна-дасупны
падручнік марксысцкае сацыялёгіі, пераклад з 4-га расійскага вы-
даньня пад рэдакцыяй Ясэненкіча з дадаткамі артыкулу да наста-
ноўкі праблем тэорыі гістарычн. матэрыялізму. Стар. 320. Цана
2 руб. 25 кап.

Я. ЛЕСІК—Беларускі правапіс, выданьне шостае, перапрацаванае і дапоў-
ненае. Стар. 220. Цана 70 кап.

Тры льюы, апавяданьні з жыцця дзікіх і асобных льюоў, пад рэдак-
цыяй І. Цывіковіча. Стар. 64. Цана 25 кап.

ЧЭМЕЛАЎ—Ян гадаваць наваеннае кармовых карам'яплодаў. Стар. 32.
Цана 17 кап.

Прыгоды васьмінога—апавяданьне з малюнкамі ў 3 фарбы. Стар. 16.
Цана 35 кап.

ЛУЖАН, Н. М.—Кроні, збор вершаў. Стар. 80. Цана 45 кап.

ЛІТВІНАЎ П.—Электрыфікацыя, забудова апавяданьне з малюнкамі.
Стар. 80. Цана 30 кап.

САЛАВОВА А.—Пра сома вусатага, апавяданьне для дзяцей. Стар. 32.
Цана 15 к.

ЮДОВІН, РОЗЕНЦВАЙГ і інш.—Працуй і отварай, чытанка для II клас-
аў аўрэйскіх школ. Стар. 286. Цана 1 р. 50 к.

ГАРЭЛІК—Дзіцячыя сьпывы, збор вершаў на яўрэйскай мове. Стар. 52.
Цана 23 кап.

БІЛЯКОЎ—Шпакі, апавяданьні для дзяцей з малюнкамі на яўрэйс. мове.
Стар. 18. Цана 20 к.

ЯБРАЎ Г.—Літаратурная хрэстаматыя, частка II. Стар. 400. Цана 2 р.
без аправы і 2 р. 75 к.—у аправе.

Харьковская производственно-
кооперативная артель **„ПРОВОЛОЧНИК“**
Контора и завод: г. Харьков, ул. Яновлева (б. Михайловская), № 54. ВЫРАБАТЫВАЕТ
проводах светлую, бронированную, неадратную, дружны и разные
проводах как из своего сырья, так и из сырья заказчиков.

АБ ВЕСТКА
12 жніўня ў саўгасе „КАРАЛЁВА“,
Самахвадаўскага раёну,
АДБУДУЦЦА ТАРГІ
на продаж ураджаю плодывага САДУ плошчаю 9,96 гектараў.
АДМІНІСТРАЦЫЯ.

Да ўвагі падпісчыкаў „Зьвязды“
Ад'яжджаючы ў водпуск,
у дом адпачынку ці на курорт, не забудзьцеся паведа-
міць у кантору газеты „Зьвязда“ (тэлеф. 7-81)
ВАШ НОВЫ АДРАС.
Вам будзе высялацца газета „Зьвязда“ па месцы зна-
ходжаньня ў водпуску БЯЗ УСЯКАЙ ДАПЛАТЫ.

Б. П. РОЗЕНФЕЛЬД
ВОЗВРАТИЛСЯ И ВОЗОБНОВИЛ
ПРИЕМ АНАЛИЗОВ
Площ. Свободы, № 1, кв. 1.

Кошт публікацыі
аб згубе **50 к.**
дакуманту

**Згубленыя і ўкрадзеныя
наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:**

Кааперац. кніжка Гольдбэрга М. Ш., выд. МЦРК 2997	Цэнскі білет № 585 саюзу саўгасналь- скаўчых Ільіноў П. А. 3003
Пашпарт Кунда В. П., выд. Менскай міліцыі 2998	Ашытальны ліст Менстрахаса Ха- мільскай 3004
Кааперац. кн. № 17096 Бруцкаса Р. Я., выд. МЦРК 2999	Цэнскі білет саюзу металістаў, ад- крыты ліст НКПраны Бел., пас- важыне ЦСПСБ на годнасьць «Героя Працы», кааперацыйнае кніжка МЦРК, членская кніжка ЦГО пры саюзе мета- лістаў на імя Мінкова З. Я. 3005- 3009
Вучотны вайсковы білет № 372/209 Зелянкова Ф. І., выд. Менск. ваяц- каматам 3000	Кааперац. кніжка МЦРК Шарко і. Н. 3001
Кааперац. кніжка МЦРК Шарко і. Н. 3001	Кааперац. кніжка МЦРК Шарко і. Н. 3002
Кааперац. кніжка № 16891 МЦРК Каруль Н. Н. 3002	Кааперац. кніжка Барыбія Ш. Р., выд. МЦРК 3010